

ספק איסור

עד כאן עסקנו בדיני תערובות איסור ופיתר - כשדבר שפאו איסור בהחלט נתערב בפיתר - והפכה באם
לקבוצה את דין התערובות. בסוף פלכות תערובות בשו"ע אנו מוצאים סוגיא שונה לגמרי - שמוצאת בפנינו
חתיכה אחת ולאו ידוע אם היא של איסור או של פיתר.

ופנה, פכדל הנפול בש"ס ופוסקים פוא ספיקא דאורייתא לחומרא ובדרבנן לקולא. מקורו של פכדל
והדרותיו תלויים בשיטות הראשונים בכמה סוגיות.

1 משנה קידושין ס"ז ע"א, עשרה יוחסין... ואוסופי' ורש"י, ואילו פס שתוקי... ולאו אנוי'
שתוקי ואוסופי פס ספק מנזרים ואוסורים דפגשאו לכשרות.

2 פס ב"מ ע"ג ע"א, אמר רבא דבר תורה... טעמא, ופתורה אמרה... ביוחסין'
מדאורייתא ודאי מנזר איסור בודאי כשרה אבדל הפסיקות מותרים להתחתן עם פכדל. אלמא שק"ז ע"א
מצדד ביוחסין ואיסורו את הפסיקות. מקורו של דין זה - הפסיקות מותרים מפ"ת - פוא מנמלת, קפ"ד ומנמלת
מנזר, שבא דרשו ודאי ולאו ספק. פ"מ ע"ג מצד הפסוק שישנם כמה קפ"ד מותרים לדגשה -

3 פס סוף ע"ב ע"ב, חמשה קפ"ד... שתוקי בישראל, ורש"י ד"ה ואיבעית אינא, ואי לא...'
רש"י פירש ספיקא דאורייתא לחומרא מן פתורה אלמא שאין לוקין עליו (לכאורה מסברא - וכי יצדע אד
הצדע לאכזב ספק רעלי) ודוקא באיסור מנזרות חידשה פתורה שפסוק מותר.

4 רמב"ם פרק ט"ו איסורי ביאה פלכות כ"א
לכאורה פסק רמב"ם כרש"י שפסוק בכד פתורה איסור מדאורייתא ובמנזר דוקא איסור מדרבנן
ומשם מצדד.

5 רמב"ם פרק י' כלאים פלכות כ"ז בסוף, וכבר בארנו...'
כאן פסוק רמב"ם את דבריו באיסורי ביאה - ולכאורה פכדל פוא שדרשת מנזר ודאי פוא בנן אב
כד פתורה שפסוק מותר, ופמאדע שש"ז ביוחסין ע"א פס בשאר כל האיסורים.
וא"כ - לפי רש"י ספיקא דאורייתא לחומרא מדאורייתא, ולפי רמב"ם מדרבנן

6 תורת הבית בית רביעי שער ראשון, ומסתברא... כשר, ופתורה... לפתירא, ואולי... מחזור'
פרש"א חולק על רמב"ם וסובר כרש"י

7 ויקרא פ' פסוקים י"ז-י"ט, ורש"י פסוק י"ז ד"ה ולאו ידע ואשם פביא'
בתורה מלין פרשת אשם תלוי למי שאכדל ספק כרת, ולכאורה כל הפענן תמוה לפי שיטת רמב"ם שפרי
לפי רמב"ם אם מונחות בפנינו שתי חתיכות אחת חלב ואחת שומן כשר ולאו ידוע איזו מן פוא פאיסורה
-מדאורייתא מותר לאכול לפחות אחת מן שפרי נבי'ה ודאית איסור תורה ולאו ספק נבי'ה - ואם
מותרת באכילה לכתחלה על מה חייבתו פתורה אשם תלוי כשאכדל?!

8 רמב"ם פרק ט' אמנות מת פלכות י"ב, וכסל משנה פס, ואחד מפעצנות... עכ"ל'
לפי פזירסא שלפנינו ופוא פזירסא שמ"א פכסל משנה בספר ישן - מודע רמב"ם באיסורי כרת שפסוק
איסור מן פתורה - ולכן חייב באשם תלוי על אכילת ספק איסור כרת.
ל"א כל פאחרונם מקבלים את גירסת פכסל משנה ברמב"ם, ויש שתיירו את ענן אשם תלוי לפי רמב"ם
באופן אחר לגמרי. מקור לדבריהם פוא במס' כריתות -

9 כריתות דף י"ז סוף ע"א משנה, ספק אכדל... איזה מן אכדל, מביא אשם תלוי'
לכאורה יש כאן שני טעמים - רישא ב"מ שאכדל דבר ואח"כ נתעורר ספק שמא פ"ה חלב, וסיפא כשפוי
מונחים בפנינו שתי חתיכות אחת חלב ודאי ואחת שומן ואכדל אחת מן ואח"כ נתעורר בו ספק איזו מן
אכדל - והפכדל פזיקרי ביניהם פוא שבסיפא פ"ה כן ודאי איסור אבדל ברישא אין לנן שום פוכחה שפ"ה
כאן איסור בכדל.

10 פס, איתמר... משתי חתיכות שנינו ורש"י, ולחייא בר רב... ושמן לפני'
רב אסי סובר כנו שלמדנו שבשני פאופנים מביאים אשם תלוי, ורב חייא בר רב סובר שפסיפא בא לפ"ה
את פרישא שאין מביאים אשם תלוי אלמא כשפיתח מונחת שומן חלב ודאי ואשם חתיכה פיתר ואכדל
אחת משתיים, אבדל חתיכה יחידית שפ"ה ספק חלב שומן אין מביאים אשם תלוי על אכילתה.

11 פס, אמר רב יודע אמר רב... ואכדל פאורי, ודף י"ח ע"א, אמר רב נחמן אינא... איסורא'
רב סובר כנו שמר חייא בנן שאין מביאים אשם תלוי אלמא על אכילת חתיכה משתי חתיכות

12 הרמב"ם פרק ח' שגזאת הפלכה ב'... נפן אכד'

הרמב"ם פסק כרב

13 פרי חדש עד הפלחין דיו"ד סו' ק"י סע"ז ט' דין ספק ספיקא אות א' ג'

הפרי חדש פוסק כמו הרמב"ם שספיקא דאורייתא דקולדא מפר"ת - וכנראה דכא פיתפ לז את ג'רסת פכס"ז שנה שהרמב"ם מודפ באיסורי כרת שספיקא דחומרא מפר"ת, ולכן תיר"ץ את פקושיא נאשם תלוי א"פ פסקו של הרמב"ם בשגזאת - שבחתיכה משתי חתיכות איתחזק איסורא (שפ"ה שם איסור ודאי) וספיקא דחומרא מן התורה.

ווי"א - שלפי רש"י והרשב"א ספיקא דאורייתא דחומרא מן דאורייתא בכל אופן, לפי הרמב"ם מן דאורייתא כל הפסקות הם דקולדא חוץ מאיסורי כרת לפי פכס"ז שנה, וחז"ל נאשפ שאתחזק איסורא לפי הפרי"ת.

14 ארוך הפלחין ו"ד סו' ק"י סע"ז ט"ו, כדלו של דבר...

נחלקו באחרונים אם הפלכה כרש"י והרשב"א או כהרמב"ם - רוב הספרדים פוסקים כהרמב"ם ורוב האשכנזים כרש"י והרשב"א - והצריך הפלחין פנח את הפנח בספק.

6 ומסתברא לי דכשאמרו ספיקא דאורייתא לחומרא דבר תורה הוא דספיקא דאורייתא כודאי מן התורה. אבל ראיתי לרמב"ם ז"ל שכתב דספיקא דאורייתא לחומרא מדרבנן הוא שהחמירו בספיקו. והביא ראיה לדבריו מדאמרינן בקידושין פ' עשרה יוחסין אי זהו שתוקי אמר רבה דבר תורה שתוקי כשר

והתורה אמרה לא יבא ממזר בקהל ה' ממזר ודאי הוא דלא יבא הא ממזר ספק יבא. אלמא לא אסרה תורה אלא האסורין הוודאין הא ספק האיסורין לא. ואין דבריו מחזורין אצלי דאדרבה דוק מינה דבעלמא ספיקא דאורייתא כודאי דאי לא אמאי איצטריך רבא לארוכי בלישניה כולי האי לימא מאי טעמא הוה ליה ספיקא ומותר' דבר תורה דהשתא הוה כאילו כולהו ספיקי דאורייתא ומאי שנא ממזר דנקט. אלא ודאי ספק ממזר דוקא קאמר אבל שאר ספיקי לא. וטעמא דממזר משום דרבייה קרא להיתירא

ואולי סבר הרב ז"ל דגלי קרא בממזר ספיקו מותר וגמרינן מיניה לכל התורה כולה. ואינו מחזור

14 כללו של דבר אין הכרעה ברורה בפלוגתא זו והוי ספיקא דדינא אם הלכה כהרמב"ם או כהרשב"א :

ספיקא דרבנן

למדנן שספיקא דאורייתא לחומרא - לפי רש"י ופרשב"א מדאורייתא ולפי פרמב"ם מדרבנן. בספיקא דרבנן מפורש בהרבה מקומות בש"ס דפקד-

1' ביבי ד' ע"ב, וכד ספיקא... דקולדא'

הע"א דכא הביא שם הסבר לזכרון ספיקא דרבנן - ולכאורה לפי שיטת רש"י שספיקא דאורייתא לחומרא נפ"ת מסברא (שאין לבלוע ספק רצף) יש מקום לשאול למה לא ליידי כן גם בספיקא דרבנן - וכי רצף דרבנן אינו רצף!

אלכא - שביסודן של כל מלכות דרבנן מלינן מחלוקת בראשונם -

2' רמב"ם פרק א' נמרים העכה א', ב'

שיטת הרמב"ם שכל איסור דרבנן הוא בכלל, ואשית ככל אשר יורוכ' ואלא תסור' וכל שאובר על איסור דרבנן עובר על לאו ואשף דאורייתא. כיוצא בזה כותב הרמב"ם בספר המלכות -

3' ספר המלכות דהרמב"ם שרש ראשון, כי כל מה שצפירונן... לא תסור'

הרמב"ן בהשגחתו על ספר המלכות חולק עליו -

4' השגות הרמב"ן שם, ופנה הרב... בתלמודו, ורבותינו... דקולדא'

הרמב"ן פקשף שאם כל איסור דרבנן איסור מפי"ת היינו לריכים דפחחיר בספק איסור דרבנן כספיקא דאורייתא

5' שם הרמב"ן, ואולי תתעקש... באותו דלאו'

הרמב"ן הצדף את הפאפשות דתרי"ף את שיטת הרמב"ם בזה שחז"ל דתנן בכל איסורים שחידשו שלכא יאסרו אלכא כשפאיסור ברור ולכא במלכא של ספק - כדי דפפריד בין איסורים דאורייתא לאיסורים דרבנן. הרמב"ן דחה את הסברא בשתי ידיים, וחלק על הרמב"ם שפאובר על איסור דרבנן עובר על, ככל אשר יורוכ' ואלא תסור'. לדברי הרמב"ן פפסוקים אפוקים בפוראף ולכא בגזרות ותקנות, וזה שפוזכרו כנא פאלים בש"ס בנעצ מלכות דרבנן פיא אסמכתא בלדד.

6' דרשות פרי"ן דדרוש החמישי נוסח ב', וכבר נתבאר... מן התורה'

פרי"ן הסביר שחז"ל לא ראו שום סבה לאסור את הספק שצפירות מן פסיג כשפוא ודאי כבר יש בו דפפריש את פאדס מצבירה דאורייתא. (בסוף דברי' מסביר פרי"ן ששם לפי הרמב"ם אין איסור דרבנן חמור כדאורייתא (ע"נ) ונמלא שספק דרבנן דפקד לפי הרמב"ם מפני שכך דתנן חז"ל ולפי הרמב"ן מפני שפוא קד

ופנה, מלשון הע"א ביבי ד' פ"ה משנא שכל ספק דרבנן דפקד. למעשה אינו כן -

7' מקואות פרק ב' משנה א' וב', ...במה דברים אמורים... ור"ש... בחזקת אונאופ'

פתנא קנא (רבי נאיר) מקד בספיקא דרבנן גם כגד חזקה, ורבי יוסי מחמיר.

8' רמב"ם פרק י' מקואות העכה ו'

הרמב"ם פסק כרבי נאיר

9' שו"ת הרשב"א חלק א' סי' ת"א, שנחלקו... וק"ל כרבי יוסי'

הרשב"א פסק כרבי יוסי

10' ש"ך י"ד דיני ספק ספיקא (סוף סי' ק"י) אות כ', ...דאזלינן לחומרא'

הש"ך פסק כחו הרשב"א

11' פרי חדש שם אות ד"ט

פרי חדש פסק כחו הרמב"ם - וא"כ יש לנו מחלוקת הפוסקים אם ספיקא דרבנן דפקד גם כגד פחזקה.

12' מנן אברהם סי' תקפ"ה ס"ק ט', אם ספק לו אם שפא... אי"ל דתקוא'

לפי המע"א (ופ"ב הביא את דבריו דלכא חולק) ביו"ט שני א"ל שבדאי נתייב במלכות אם נסתפק בקיומה - פאם כבר י"א או דל - פסק המע"א שפאר מדין ספיקא דרבנן - למרות שפיתפ לו חזקת חיוב.

13 ע"ק שם אות י"ז ... של איסור' ובאנו'ע , ופדר קאומר... בפיא ספיקא דפוחלפה'

כשחז"ל אסרו נאכל או נאשף מסויים נחמת גזירה שנה יבא לדי' איסור דאורייתא בעתיד לא אסרו את הספק, אבד הנאכל או נאשף שיש בו חשש דאורייתא - אלא שדאורייתא סמוכין על החזקה או פירוב - ובאו חז"ל ופחמירו שלא לסמוך על החזקה ופירוב - אז אסרו גם את הספק. ולכן ספק גבינת אכוס אסור שפחש פוא בגבינה זו אלא שנה שנה פואנתה בקבת נבלה. אבד ספק בישול אכוס מותר עזרת בישול פיא לחיתון.

למדן דעיד שספק איסור דאורייתא שנתערב ופוא בריא או חפר"ל אינן בטל מפני שספק פוא בדאורייתא ויין אומרים ספיקא לקולא-

14 ע"ק כדלי ספק ספיקא בקררה אות י"ט ... כולא בזה', ופסקי תשובה שם ... בפ"נ'

ספק איסור שנתמט בכלי ולא נדע שפיה ספק איסור דר אחרת נאע"ל אכן שפשתמו בכלי - יין דפתיר את בכלי נדין ספק דרבנן שפרי פוסק פוא בדאורייתא, ופפ"נ ע"ק ספק דרבנן מרוב.

3 כי כל מה שאמרו חכמים לעשותו וכל מה שהזהירו ממנו כבר צווה משה רבינו בסיני שיצונו לקיימו והוא אמרו (ר"פ שופט"י) על פי התורה אשר יורו, ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה והזהירונו מעבור בדבר מכל מה שתקנו או גזרו ואמר (שם) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל.

4 והנה הרב זונה חומה גבוהה סביב לדברי חכמים אכל היא כפרן נופל נבעה בחומה נגזזה אשר פתחו לפתע יצוא שברה לפי שהיא סברה נפסדת ברוב מקומות בתלמוד.

ורבותינו בכל התלמוד אומרים הפך מזה שהרי הם דנין כל דברי סופרים להקל. מהם בליסורין כמו שאמרו (בינה ג: וש"י) ספיקא דאורייתא לחומרא וספיקא דרבנן להקולא.

5 ואולי תתקש ותאמר לדעת הרב כי מה שאמרו בכל מקום להקל בדברי סופרים הוא במחילה ובתנאי מאתם שהם התנו בגזירות ובסייגים שעשו לתורה וכן במצוות שלהם שנהלך בהם לקולא כדי לחלק ולהפריש בין מה שהוא דבר תורה ובין מה שהוא מדבריהם לע"פ שכל אלו מלווים מן התורה ולא היו ספיקות שדבריהם רלוויות להחיר אותן אלא מפני התנאי הזה שעשו בהם מתחלתן. ואין אלו דברים הגונים ולא שלעיקר. ומפורש אמרו בפרק מי שמתו (יט:): גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה תרגמה רב בר שבל קמיה דרב כהנא בלאו דלא תסור אחיכו עליה לאו דלא תסור נמי דאורייתא הוא אמר להו רב כהנא גברה רבה אמר מילתא לא תחיוכו עליה כל מיילי דרבנן אלאו דלא תסור אסמכיניה ומשום כבוד הבריות לא גזרו ביה רבנן. הרי ככאן מצוה שלאו זה דלא תסור הוא כשאר הלכות שלתורה אכל דבריהם על זה הלוא אסמכיניהו סמך בעלמא לחזוק לא שיהא בהם יז החורה אזרה כלל בלותו הלאו. אמרו בפרק כירה (ט.) משרבנו

⁶ וכבר נתבאר ¹⁰⁷ מכל זה, שאנו מוזהרים שלא לעבור על כל מה שייסכמו חכמי הדורות, ולפיכך העובר על אחד מהשבותין עובר בלא תעשה מן התורה ¹⁰⁸, ואין הפרש בין המטלטל מחט [מחמה לצל] בשבת, או היוצא בסנדל המסומר כמעשה שהיה ¹⁰⁹, לאוכל חלב, ולחורש בשור ובחמור. ולא עוד, אלא שעובר על עשה ועל לא תעשה ¹¹⁰, אלא שאין לוקין עליו מפני שהוא לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין ¹¹¹, ומה שאומר תמיד בגמרא ¹¹² ספיקא דרבנן לקולא, והאמינו הקטנים בשל דבריהם ¹¹³, ולא העמידו דבריהם במקום הפסד ממון ¹¹⁴, ומפני הפסד ממון ¹¹⁵, ומפני כבוד הבריות ¹¹⁶, ובשמחת יום טוב ¹¹⁷ בהרבה מקומות. כל זה הוא, מפני שכך התנו כי אחרי שאינן גוזרין אלא לעשות סייג לתורה, דיינו אם אסרנו הודאות, לא יבאו לעבור על דברי תורה - אע"פ שנתיר להם הספקות ¹¹⁸. וזה דעת הרב רבנו משה, וכן כתב מפורש בספר שופטים ¹¹⁹, ואמנם מצות עשה [מן התורה] חמורה מדבריהם, מפני שהוזכר עקר הדבר בספר תורה מפי אלהים ¹²⁰, וצוה עליהם השם ית' בפרט, אבל כל הגזרות והתקנות הכל מן התורה.

9 שנחלקו בדרכי מאיר ורבי יוסי בשנטמא בטומאה קלה וטבל ספק בשל מ' ספק בשל שאין בו מ' דרכי מאיר אומר טהור רבי יוסי אומר טמא וק"ל כרבי יוסי

למדנו שספק בדברנו לקולא - דפי פרמב"ם אפילו כגד חזקת איסור ולפי פרש"א לא. ונפג. יש מקום לפרקשות למה בכל תצורות יבש של איסור דרבנן יש לזרז ברוב פיתר, פרי אפילו במחלף אע"מ מחלף למה אין כל חתיכה מותרת מדין ספיקא, דרבנן? ובשלמא ברוב איסור נפפכו כל פחיתות לאיסור מדין ביאול ברוב, אבל במחלף אע"מ מחלף למה לא נתייר כל חתיכה מדין ספיקא דרבנן? (וזוהי באמת שיטת פשפת שצרי דורא שפביא פש"ק בסיון ק"ט סי"ק ט' שבאיסור דרבנן חד בחד באע"מ, ואין פלכא כמותו כמ"ש פש"ק עס.)

ובאיסור דאורייתא - אף שלפי פרמב"ם ספיקו לקולא מפר"ת - ראינו בפרי חדש שאסור מדאורייתא לזכוכי חתיכה מתוך שתי חתיכות כשאחת מהן חלב ולפי דיוע איזו, משום דאיתחזק איסורא. וא"כ - לשיטת פרש"א שגם ספיקא דרבנן לחומרא באיתחזק איסורא, לא שייך לפתיר תצורות חד בחד באיסור דרבנן שפרי איתחזק. אבל לשיטת פרמב"ם שספיקא דרבנן לקולא אפי' באיתחזק אדין קשה למה באמת אין לפתיר חתיכת איסור דרבנן שנתצרה בחתיכת פיתר?

אלא - שמכאן סוגיות בש"ס משמע שהדרכי בה פתירו חז"ל את הספק בדבריהם פ"א ע"ג של תל"ה - אע"ג שגם תל"ה לפרק"ט - כאשר אנו מסתפקים אם כל המקור של מ' סוף או בחסר תל"ה שלמא, ואם קיים חשש שגם איסור דרבנן לתוך פלמאכ"ל תל"ה שלמא נפל, זכות אומרת שלמא קבצו חז"ל חוק שספק באיסורים דרבנן מותר, אלא שבאקרה של ספק מותר לנע לקבל שפאפשרות אשר לפי תנא פפלכא לקולא - פ"א מה שאכן קרה.

וא"כ, במקרה של שתי חתיכות אשר אחת מהן אסורה מדרבנן ולפי דיוע איזו - כאן פרי אי אפשר לומר ששתייהן של פיתר שפרי אחת מהן אסורה בודאי, ולפתיר אחת מהן - את איזו מהן נתייר ואיזו נאסור? ומחלף שתייהן אסורות.

אע"ג רקע הפסבר פנ"ט - אע"ג מקילים בספיקא דרבנן דרך תל"ה בלבד - אפשר לפרש כמ"ס סוגיות בספיקא דרבנן.

יבמות ד' פ"ב ע"ב א', והתנא שתי קופות... שלמא רבו חולין אע"מ התרומה, ורש"י

כשאפשר לתלות תולין לפרק"ט - ולפי ריש דקיש ז"ר גמ רוב פיתר

פסחים ד' פ"ג סוף ע"ב, שני זיבורין... סגי ליה, ורש"י

בתרומה דאורייתא שספיקא לפחמיר אין תולין לפרק"ט

תוס' ע"ג ד"ה פ"ג שתי קופות... מחלף למה

סתמא דגמרא כאן פ"א כרבי יוחנן דתל"ה גמ בלי רוב פיתר.

יבמות ד' פ"ב ע"ב, וסבר רבי יוחנן... נשקול רובו, ורש"י

דרש"י פ"א גמ' פיתר שבשתי קופות לא פתיר רבי יוחנן מדין תל"ה אלא מדין ביאול - וסובר שאיסור דרבנן גמ' בתצורות גמ' כשאין רוב פיתר כל שאין רוב איסור (חד בחד). ופקשו אע"ג זב משקלים פוסולים למקור מדרבנן ואינם בטלים אלא ברוב מים כשרים - פרי שגם דרבנן חד בחד לא באע"מ, ותיירבו שאפשר לפרש את דברי המשנה במקוואות אחרת - שברוב פוסולים פסול, אבל מחלף אע"מ מחלף כשר.

ע"ג, ואיבצית אינא... ענין אומר, ורש"י

פ"א בציית אינא סובר שאין כאן ע"ג של ביאול כלל, ולפי שייך ביאול אלא ברוב ואפילו באיסור דרבנן, ופיתר בשתי קופות פ"א משום ספיקא דרבנן לפרק"ט - דתל"ה לפרק"ט - וכמו שראינו בפסחים. ויזכר שדרש"י תולין אפילו ברוב איסור וזו שלתירוף פראשון לא פכשרנן את המקור ברוב פוסולים פ"א מדין ביאול ולא מדין תל"ה - אבל כאשר תולין לפרק"ט תולין אפילו אם פ"א איסור.

פרש"א כנראה למד את גמרא שלמא כפירוש רש"י.

תורת הבית לפרש"א בית רביעי שער שני, וביבמות... ולקולא

פרש"א למד שגם בתירוף פראשון גמ' אסקו בד"ן תל"ה ובכל זכות ברוב איסור אין לפתיר - שלמא נחלקו רבי יוחנן וריש דקיש אלא באם זריכים רוב פיתר או שגם בשוים תל"ה, אבל ברוב איסור לכ"ע לא תל"ה לפרק"ט. והאיבצית אינא' לא בא לחלוק אע"מ פלישנא קנא אלא בפירוש המשנה במקוואות אבל לפלכא ע"ג פ"א סוברת שאין לתלות ברוב איסור. וזוהי פקשה פרש"א למה באמת אין לתלות לפרק"ט ברוב איסור כשמדובר באיסור דרבנן.

ע"ג, ונ"ד... אפי' חד בחד

פרש"א פס"ב שבאופן שבדאי נפלג לם תרומה אין לפתיר כגד פ"א.

ש"ע י"ד סי' קי"א סעיף א' וב'

פ"א פסק כרבי יוחנן שא"ל רוב פיתר. אבל גמ' כרש"א שברוב איסור אסור.

ופנה, בש"ע מ"ג שני זיורים - זיור א' מצין זב שבגמ' - בשתי קדירות ושתי נפילות (ודאי איסור ודאי פיתר ונפלו שתייהן לתוך שתי פקדירות) - ואין לפתיר ברוב איסור, וזוהי זיור ב' חתיכות וקדרה אחת ולפי דיוע איזו נפלג - אפי' זב כלול במה שאסור פשוט בסעיף ב' ברוב איסור -

9' ע"ק שס ס"ק ו' ...אלכא אוב' קדירות'

פש"ק חולק על המחבר וסובר שבקדירה אחת ונפילת חתיכה אחת מתוך שתי חתיכות אין כאן נפילת ודאי איסור וגם לפי פרש"א מותר אפילו ברוב איסור. ויזכר שלפי פשו"ע סובר פרש"א שבכד מקרה של שתי חתיכות ואחת מן פ"א ודאי איסור דרבנן - גם אם לא נפל על אלכא אחת מן לתוך קדירה לא שייך לפתור ברוב איסור, ואילו לפי פש"ק דוקא במקרה ונפלו שתי לתוך שתי קדירות ששם בודאי פיתה נפילת איסור אז אין לפתור ברוב איסור אבל בנפלה אחת בלבד בקדירה מותרת אפילו ברוב איסור ופנה. לשיטת פרש"א דע"כ אין לפתור ספיקא דרבנן באיתחזק איסורא (וכאופו פסק פש"ק) יש מקום לשאול, כשנתערבו שתי חתיכות ואחת מן פ"א איסור ודאי - פרי שתי פחתיכות איסורות נדון איתחזק ואיך שייך אח"כ לפתור את בקדירות שמתוכן נפלו?

10' ע"ק ס"ק ד'

פש"ק באמת איסר בכד אופן אם פחתיכות נתערבו קודם נפילה, ופשו"ע אוסר בשתי חתיכות שלכא נתערבו אבל ד"א ראוהו נפל לתוך מה.

11' פרי חדש שס ד"ה וכן פד"ן

פפ"ח לשיטתו דע"כ פסק כראב"ם ספיקא דרבנן לקולא אפי' באיתחזק איסורא ומיילא מותר אפילו אם נתערבו קודם נפילה, ואין שלפי פרש"א פ"ינ לריכ"ס לפחמיר גם בלכא נתערבו קודם נפילה שפ"י בכל אופן איתחזק איסורא.

6' וביבמות נחלקו ר' יוחנן ור"ל אי בעינן ריבויא או לא • דגרסינן התם תניא שתי קופות אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו אלו לתוך אלו מותרין שאני אומר וכו' • אמר ר"ל והוא שרבו חולין על התרומה דקסבר ר"ל דאפילו בדרבנן בעינן ריבויא ור' יוחנן אמר אעפ"י שלא רבו חולין על התרומה ואקשינן וסבר ר' יוחנן בדרבנן לא בעיא ריבויא והתניא מקוה שיש בו ארבעים סאה מכוונות נתן סאה ונמל סאה כשר • ואמר רב יהודה בר שילא אמר רב אסי אמר ר' יוחנן עד רובו מאי לאו דנשתייר רובו לא דלא נישקול רובו • ואב"א שאני התם דאיכא למימר שאני אומר כלומר שאינו ודאי שנפלה לתוך החולין שאני אומר לתוך תרומה נפלה ולפיכך תולין להקל אפי' לא רבו חולין על התרומה • ושמעין מיהא דאקשינן ממקוה לר' יוחנן דאע"ג דלא בעי ר' יוחנן ריבויא מ"מ שיהו חולין כתרומה מיהא בעיא דאי לא הכי לא אמרינן שאני אומר וקשיא לי באיסורין דרבנן למה לי ריבויא לריש לקיש ואפילו חד בהד לרבי יוחנן דהא כיון דמספקא לן אי נפלה תרומה לתוך חולין או לא הו"ל ספק בדרבנן ולקולא •

7' ונ"ל דכיון שבודאי נפלה כאן תרומה אלא שאין ידוע לאיזו אין אומרין בכי הא ספיקא דרבנן לקולא • ומיהו כיון דקופות מוחלקות סני לריש לקיש בריבויא ולר' יוחנן אפי' חד בהד •

1' ש"ע י"ד סי' קי"א סעיף ג', ד'

כשמונחות בפנינו שתי קדירות ושתי חתיכות - קדירה אחת מלכא איסור דאורייתא ופשנייה פיתה, וחתיכה אחת של איסור דאורייתא ואחת של פיתה ונבלה חתיכה אחת לכל א' משתי הקדירות ולכא ידוע איזו מהן נבלה לקדירה של איסור ואיזו לפיתה אנחנו לא תולים לומר שפיתה נבלה לפיתה ואיסור לאיסור אלא כ' יש בקדירת הפיתה כדי לבטל את האיסור מה"ת - דפיינו רוב במינן וששים במינן מינן. אלא שבמינן מינן יש מקום לשאול מהו הספק - בשלמא במינן אם באמת נבלה האיסור לקדירת פיתה צדיין איסורא מדרבנן עד שיפא בה ששים ולכן מותרת רק מדין תולין, אבל בשלמא אם יש כבר סי' בפיתה פרי מותרת מהו נפשק שאפי' אם נבלה האיסור לתוכה פרי בטל בס' ואין לזרק בתל"י?

2' ט"ז ס"ק פ'

מדובר בחפ"ד של איסור דאורייתא וספק אם נבלה לפיתה יש בפיתה לבטל בס' תלעין לקהל, וכן באיסורים שמתבטלים ביותר מששים מדרבנן.

למדנו לציט שכסאין סיבה לפתור א' יותר מהשני וא"כ לפתור את שניהם שניהם איסורים -

3' ש"ע סעיף פ' וש"ק ס"ק י"א, וש"ע סעיף ו' דברי המבחר, וש"ק ס"ק ט"ו, ורמ"א

הפרש בכמות אינן סבה לתלות - למרות שפ"ה מקום לומר שספיקא לקולא מרשה לנו לתלות שפקנא נאסרה, וגם אין תולין למפרע - אם בשעת נפילה פיו שתי הקדירות של פיתה ואחרי נפילת ספק נאסרה אחת מהן בנפילה אחרת של ודאי איסור - אנו לא תולים עכשיו שבנפילת הספק נבלה האיסור לתוך הקדירה שנאסרה אח"כ.

במשנה בתרומות מלינו עוד קולא באיסורים שפס מדבריהם -

4' תרומות פרק ד' משנה י"ב

תרומה שנבלה לאחת משתי קופות של חולין אם יש בין שתיהן נאפה כנגד תרומה בטל ופכח מותר! (ולר"מ מאן אפי' אם ב' הקופות רחוקות זו מזו נאד)

5' ר"ע שם, תניא (בתוספתא פ"ו) ב' קופות... ב' בני אדם לאו

פירוטלמי הסביר ששתי קופות הפתורות לפתור מלכא פהין פ"ה מדובר בשתי קופות של אדם אחד

6' תורת הבית בית רביעי שער שני, פ"ו... ומצד"ן, אבל... איצטריק' ובדק הבית שם

הרשב"א הביא את שיטת פ"ה שדין תלעין בב' קדירות שבאחת מהן כדי לבטל (ש"ע ס"ד) פוא בשל שני בני אדם ואילו בשל אדם א' מלכא פהין ואין לזרק בדין תולין, אבל פרא"ה בדק הבית חולק וסובר שז"ל פוא קולא מיוחדת באיסורים שמתבטלים ביתר דמ' (מדרבנן) כשיש בכל קופה סי', אבל בשאר ענינים דרבנן אין לז"ל

7' ש"ע י"ד סי' קי"א סעיף ז' ורמ"א, וש"ק ס"ק י"ח... עכ"ל

הש"ע פסק כדברי הרשב"א, פ"ה פסק כשיטת פרא"ה ובפס"מ סומכים על הרשב"א אלא שז"ל דעברן תחלה

8' ע"ק ס"ק י"ט, ופקשה בב"ח... ס"ס ז'ה', אלא נראה... וכמ"ש בס"ק י"ח

בב"ח פקשה למה בסעיף פ' באדם א' אין לז"ל - ולמה ז' רוב בקדירה אחת? ותירץ הש"ק מדובר בשני עתידים לפתור.

בגמ' בפסחים מלינו קולא עוספת בדין תל"י -

9' פסחים דף י' ע"א, לבור אחד של חמץ... לזב אחר זב' ורש"י

ספק מלכא ברפ"ר ספור (מזב"ב) אבל תרתי דסתרי בהתאם א' אפשר לפירות - וכן בחמץ (בדיקת חמץ דרבנן) כל א' יוכל לתלות בחבירו מדין ספיקא דרבנן אבל לא בהתאם.

הרשב"א הביא דין זב מפרמב"ן בנגע לתרומה שנבלה לחולין -

10' תורת הבית לפרשב"א בית רביעי שער שני, ומאדתי ... בהתאם

הרשב"א חולק על פרמב"ן -

11' שם, ובזדאי... בנדרה', ומיפו... בעיני', דאזרבה... מלכא פהין, וכיון... האיסור

שיטת הרשב"א היא שאין תולין באיסור אלא בדבר האסור כבר אבל לא בקדירת פיתה של חבירו

לציט למדנו על איסור שנבלה לתוך אחת משתי קדירות ובאחת מהן יש כדי לבטל תולין בה ושתיהן מותרות (סעיף פ')

12' ע"ק י"ד סי' קי"א י"ט... כפרמב"ן

לפי האור הפלכא היא כשיטת הרשב"א אבל הש"ק פסק כפרמב"ן - וא"כ בסעיף פ' מדובר בשל אדם א' או שני בני אדם. ובסעיף ז' שפחתיכה שש"ע בב' בני אדם א"כ מדובר בהתאם

וא"כ לפלכא תולין באיסור, בה יש בו כדי לבטל, או בשל חבירו (בזדאי) - ולפי פשוט יש לז"ל בעתידים לפתור אבל לפי פרמב"ן דוקא בפס"מ ואחרי שנתערבו.

⁶ היו שתי קדירות של היתר ונפל איסור לתוך אחת מהן אם יש באחת מהן כדי להעלות את האיסור, ובשניה אין שיעור להעלות, גם בזו תולין להקל ואומרים לזו שיש בו שיעור כדי לבטל נפל. ומן הטעם שכתבנו, שאף כשאתה תולה בזו שיש בו כדי לבטל נשאר הכל על היתירו כמו שהיה מתחלה, ותניא בתוספתא תרומות (פ"ו הי"א) בזו מאה ובזו אין מאה הריני אומר לתוך מאה נפלה.

ואם אין באחת מהן כדי לבטל את האיסור אבל יש בין שתיהן לבטלו, אם שתיהן של אדם אחד הן, רואין את שתיהן כאילו הן כאחת ומצטרפין²¹ ומעלין.

אבל אם היו שתי קדרות לשני בני אדם, כתב רבינו שמשון ז"ל בפירוש²² המשנה במסכת תרומות, שאינן מצטרפות והביא ראיה ממה ששנו בתוספתא זו שכתבנו, דשתי קופות אפילו בשתי עליות יעלו, ואלו במגורות קתני בעליה אחת יעלו אבל בשתי עליות לא יעלו, ומפרש בירושלמי מה בין קופות למגורות, קופות דרכן להתפנות מגורות אין דרכן להתפנות. ופי' הוא ז"ל, קופות עשויות הן להתפנות ולהתערב יחד אבל מגורות אין דרכן להתפנות ולהתערב יחד, כלומר וכל העשוי להתערב כמעורב דמי. וכתב הוא ז"ל ולפי טעם זה נראה, דהאי דמעלות זו את זו כשיש בזו חמשים ובזו חמשים, היינו כששתיהן של אדם אחד שדרכן להתפנות ולהתערב, אבל בשל שני בני אדם שאיזו דרכו להתערב לא. וחזק עוד הרב ז"ל הסברא הזו, ממה ששנו בסופא של אותה תוספתא, בזו מאה ובזו אין מאה, הריני אומר לתוך מאה נפלה. ואיכא למידק למאי נפקא מינה כי איכא באחת מאה והא אפילו ליכא בכל חדא אלא חמשים מעלות זו את זו, אלא דמשום דתרי גברי איצטריך.

בדק הבית

אבל מה שכתב במטבע קצר שלו²³ בשתי קדרות שנפל איסור באחת מהן שמצטרפין לבטלו, זה אינו, שלא נאמר זה הדין בשום דבר שיש בו בנותן טעם או שראוי ליתן טעם אע"ג דלית ביה כגון מין במינו, אלא אם כן בשיעור מאה לתרומה ויש ששים בכל אחת ואין ידוע³ באיזו נפל האיסור.

¹⁰ ושאלתי את פי הרב¹³ ר' משה בר' נחמן ז"ל, ותירץ לי, דהתם כשהם של אדם אחד, אי נמי בשל שני בני אדם וכשבאו לישאל בבת אחת. אבל אם היו חביות של שני בני¹⁴ אדם ובאו לישאל בזה אחר זה, אפילו לא היו שם מאה כד כולן מותרות, דכל בדרכבנך* תולין להקל, דומיא דשני שבילין, וכשיש ביניהן אחת של תרומה אני תולה להקל אפילו בשבאו שניהם בבת אחת.

" ובודאי דלגבי שני שבילין תולין טהור כטמא כדבריו ואפילו באו לישאל בבת אחת, וכדאמרינן בנדה ומיהו אינו¹⁵ מחוור בעיני. דאדרבה בתוספתא תרומות משמע בהפך, דכשהן של אדם אחד שראויות להתפנות ולהתערב יחד, אנו רואין אותן כאילו הן אחת ומצטרפות, אבל כשהן של שני בני אדם או אפילו של אדם אחד, ואין דרכן להתערב יחד אין מצטרפות.

ממנה אנו למדין דיותר יש להקל ולומר שיצטרפו ויעלו באדם אחד, ממה שיצטרפו ויעלו כשהם לשני בני אדם. ולפי דברי הרב ז"ל אדרבה כשהם של שני בני אדם אין צריכות שיעור אלא בכל אחת ואחת אני אומר לא בזו נפלה וכל אחד ואחד אוכל את שלו, ואפילו לא היה בשתיהן כדי להעלות.

אלא מסתברא לי לפי שאין אומרינן שאני אומר אלא במקום שאינו צריך לבטול כלל* כשתמצא לומר כאן נפלה, כגון שתי קופות אחת של חולין ואחת של תרומה דכשתמצא לומר תרומה לתוך תרומה נפלה, לא מדין בטול אתה מתירה אלא ממילא יש לה מתירין שקופת התרומה נשארה בהיתרה כמו שהיתה, וכן החולין.

וכיון שכן, כל שאם אתה אומר אני אומר בזו נפלה ולא בזו, אתה יכול להתיר את שתיהן בלי שתצטרך לשום שיעור לבטל את האיסור, אתה תולה להקל, ואומר בזו נפל. אבל כל שאתה צריך לשיעור כדי לבטל, כגון ליטרא קציעות שנדרסה על פי החבית שאלו אתה אומר לא לתוך זו נדרסה אלא לתוך חברתה עדיין אין אתה מתיר את השנית אלא אוסרה, כיון שאין בה כדי לבטל את האיסור.

ספק איסור

ספיקא דאורייתא

חתיכה אחת: רשב"א לחומרא מפ"ת חו"י מספק ממצר/ רמב"ם לקולא מפ"ת חו"י מאיסור כרת לפי פירסו שלען
חתיכה משתי חתיכות: רשב"א לחומרא מפ"ת חו"י מספק ממצר/ רמב"ם לפ"ת לחומרא ולפירסו שלען דוקא באיסורי כרת

ספיקא דרבנן

חתיכה אחת: לקולא אלכא אס-

ש"ך פסק פוא בדאורייתא אצ"פ שנגע דדרבנן בלבד (אב"י)/ פנ"ג בפס"מ מותר
ש"ך חז"ל בחמירו לחשוש שפוא איסור מדאורייתא
רשב"א (ש"ך) אתחזק איסורא/ רמב"ם (פר"ח) אפי' אתחזק איסורא (מ"א אפי' במקום חזקת חיוב)
דבר יש לו מתירין

חתיכת איסור או ב' חתיכות א' איסורא וכו' מותרת שנפלו לא' משתי קדירות:

קדרה אחת של איסור ואחת של פיתר:

כשאין בקדרת הפיתר רוב כנגד האיסור: רשב"א (שו"ע) בכל איסור/ רש"י ורא"פ תולין שנפל פאיסור לתוך פאיסורא
כשיש בקדרת הפיתר רוב כנגד פאיסור: תולין שנפל פאיסור לתוך פאיסורא

שתי קדירות של פיתר (ואין באחת מןן לבטל את פאיסור):

של אדם א' וצתידיס לפתערה: רשב"א (שו"ע) מנכרפ"ס לבטל/ רא"פ (רמ"א) דוקא כשכבר בטל בסי' ויש לו רוב בותר מס'
(רמ"א בפס"מ וכבר נתערבו מותר)

של אדם אחד ואינם צתידיס לפתערה: אסורות
של שני בני אדם שבאו לשאול בבת אחת: אסורות
של שני בני אדם ובאו לשאול בזא"ז: רמב"ן (ש"ך) כל א' תולף בשל חבירו/ רשב"א אסורות

שתי חתיכות אחת של איסור ואחת של פיתר שנפלה אחת מןן לקדרת פיתר:

נתערבו קודם שנפלו: ש"ך אתחזק איסורא ואסור/ פ"ח גס באתחזק תולין בפיתר

פיו ניכרות ונפלו: ש"ך לא אתחזק ותולין ואפילו אם יש בחתיכה רוב כנגד פפיתר/ שו"ע דוקא אם יש בקדרה רוב כנגד פחתיכה/
פ"ח נקרא אתחזק ובכל זאת תולין

חזקה ורוב

למדנו שספיקא דאורייתא לחומרא - דפי' הרשב"א מדאורייתא ולפי' פרמ"ק מדרבנן. על פי פכ"ל הנה
פי' מקום לומר שכל דבר שבאדם אסור עד שיוכח ברוב שפואו מותר בלי שום חשש איסור כדל' - אלא
שהוא בחולין פוכיחה שלא כל מ"ב של חוסר ידעוהו נקרא ספק -

בתורה מ"בין פרשת געזי בתים -

1' ויקרא י"ד, פסוק ד"ג - ד"ח

הכפן בודק את מה שנראה כנגע, ואם מולא שפואו אכן געז יולא הכפן וסו"ר את הבית. מהדברים שפכפן
בודק פוא ישאר הנגע מפני שאין הנגע מנאנא בפחות משנ' גריסים -

2' חולין דל' י' ע"ב, מנא פא מלתא דאמור רבנן... דאמרינן אוקי אחזקיה'

הכפן יולא וסו"ר את הבית עד סמך שלא נמתאע הנגע בין שעת הפדיקה ועד שיטא - פרי סומכים עד
החזקה שלא חל שינוי במ"ב קיים עד שיוכח אחרת.

3' ע"ג דל' י"א ע"א, מנא פא מלתא... דלפאת, ורש"י ד"ה מנלן

הנה' שאדע מנלן שהרוב קובע ומיד תמפה פרי מפורש בפסוק כן -

4' ע"ה, רובא דאיתא קמן... דא קא מיבציא לן, ורש"י ד"ה תשע חנויות

רובא דאיתא קמן פיינ רוב מנן כאן בשר פנמ"בא בעיר אשר רוב החנויות של בשר מוכרים בשר כשר
בלבד - דאזלנן בתר רובא לומר שמסתמא באו פהשר מאחת החנויות הפשרות וכו' שבבית דין סומכים
עד דעת רוב פדיינים שמסתמא כוונן דל פאמת. על רוב שכזה לא שאדע פנה' מנלן, ועל מה כן שאדע -

5' ע"ה, כי קא מיבציא לן... מנלן, ורש"י ד"ה קאן וקאנה

עד אף שאשת אחיו פיא אחת מפרציות הפרשת אחרי מות, פתורה לותה לאחיו של מי שמת בלא בנין
ליבם את אשת אחיו, דפקים שם לאחיו. במקרה ופיבם - פאח פחי - או פיבמה - פאלמנה א"מנה - אינן ראוי
לפוליד, אין מלות יום - ופאשה אסורה על פיבם באיסור ארוה. כאן מדובר בקטנה שנשאת ונתאמלה
בקטנתה וגם אחיו של בעלה פאנח פוא קאן, ומוקדם לדעת אם שניפם ראויים לפוליד - אם אחד מהם אינן
ראוי לפוליד אסורה לפתיבם לו מדין אשת אח שלא במקום מלוה. אבל אם שניפם ראויים לפוליד מלוה
עליו דלבם אותה, וסובר רבי מאיר שאם לבם אותה פיבם פקטן מחייבים אותם לפשרי מחשש איסור ארוה,
ואילו הפחמים אצנים שאין לחשוש שאחד מהם אינן ראוי לפוליד שנה דבר בלתי מלוה. פ' רובי' שהפחמים
סומכים עליו נקרא, רובא דליתיה קמן' שאין לנן שום פוכחה שרוב פקטנים פקיימים באדם פיום ראויים
לפוליד - אלא שמסתמא ראויים לפוליד ע"פ נסיון מפהר.

עד פדין פנה של רובא דליתיה קמן שאולת פנה' מנלן -

6' ע"ה י"א ע"ב, רב אשי אמר אתיא משחיפה... בתר רובא'

במשנה ריש פרק אלו טריפות נמנן י"ח טריפות - שבפמה פסובלת מאחת מן אסורה באכילה אפילו אחרי
שחיטה. שאולת פנה' - במה שנגע לרוב פטריפות שייך לבדוק את הפמה אחרי שחיטה כדי לקבוע
שפיא אכן כשרה, אבל אחת פטריפות פיא נקיבת פושט - ופרי' או פופר לדעת בודאות שלא פי' נקב
בוש במקום פשחיפה - ובכל זאת מותר לאכול בשר. ומוכח מכאן שאנן סומכים על פרוה שבדירק כדל' אין
לפמה נקב בוש לחרות שיתכן ורוב בפמות שפן בחיים פיום סובלים מנקיבת פושט - מכאן שלא רובא
דליתיה קמן נקרא רוב ואפשר לסמוך עליו.

7' ע"ה, אמר רב אשי... דא אפשה' (סוף פסו"א ריש י"ב ע"א) ורש"י

פנה' דחתה את פראי"ה - דנקא במקום שאין ברירה אחרת סומכים על רובא דליתיה קמן אבל אין לסמוך
על רובא דליתיה קמן לכתחילה. רש"י פבין מפה' שמכאן יש באמת ראי' לזה שרובא דליתיה קמן נקרא
רוב - ומדאורייתא אפשר לסמוך עליו - שאם אין לו דין רוב, איך אפשר לסמוך עליו כשאין ברירה אחרת!
וע"כ שנה שאין לסמוך על רובא דליתיה קמן במקום שאפשר לברר פוא מדרבנן - שחייבו חז"ל לחשוש
למיעוט המ"ב במקום שאפשר לברר את המ"באות בודאות.

8' פסחים ד' ע"א, בעו מ'ניה מרב נחמן... פמשכיר בית לחברו בארבעה עשר חזקתו... בדרבנן

חזקתו בדוק פוא מדין רובא דליתיה קמן ומפורש בה' ששם אם חזקתו בדוק כשיש אפשרות לברר חייבים
לברר - וכו' שראינן בחולין, אבל אם ליתיה קמן דנשאליה מפורש בה' שאם חזקתו בדוק אין חוב לחזור
ולבדוק - פרי' שבמקום רובא דליתיה קמן אם ברור פאנן כרוך בהרחא יתירא אין זה בכלל אפשר לברר
וסומכים על פרוה.

וא"כ -

אין לחשוש שנשתנה המ"ב מאיך שפי' מקודם - וזה נקרא חזקה.

אין לחשוש שפמ"באות פאומדת בפננן חורגת ממה שר"ל לפיות - וזה נקרא רובא דליתיה קמן -
אלא שמדרבנן חוששים למ"בים חרישים אם הם מ"בויים - אם אפשר לברר את פאנן בלי אחרא
יתירא.

ופנה, בהלכות תולעים למדען שאם ידוע שיש תועלת שלמה בתבשילי פרי התבשילי אסור מפני שהפרי אינו
אין כאלה. ואם אין ידוע - צ"פ מה שלמדען בדיון רובא דליתיה קמן מפ"ת אין חיוב לבדוק שום מין של
פוחזק בתולעים - דפ"ינן או שרוב פ"ינן ללא בתולעים או שכבר נמ"א ששלש תולעים בהם שלפני - אבל
אם תולעים מ"יים באותו פ"ינן וניתן לבדוק חיבים לבדוק מדרבנן.

8 ר"ן פ' אלו טרפות (בר"י ז' ע"ב) ד"ה ולענן (פ"ק מצ"א) , וכד פ"י מ"ע בהא דלשע"ן... כדבריו

אם לא פוחזקו פירות ופירות בתולעים פ"ינן לבדוק מדרבנן פ"א ב"ד ספק בל"ד - שמדאורייתא
קובע פ"ב שאינם ל"צים ומדרבנן יש לחשוש - ואם ב"שם וצ"ש"ו אי אפשר לבדוק בכל מותר מ"ן
ספק ספיקא - וכן כ"ן תולעים שפ"י אינם מוחזקים בתולעים, ואת"ל יש כ"ן תולעים שמ"א נ"מחו
מחמת פ"ינן ו"ן א"יפ"ם שם בר"י וב"ש"ם, אבל אם כבר נמ"א בתבשילי שלש תולעים פ"י פוחזק
בתבשילי בתולעים ומפ"ת א"מרי"ם ש"בדאי יש כ"ן תולעים - ול"א ל"שאר אל"א ספק א"ח"ד שמ"א נ"מחו -
ו"ן בספק פ"ז"ה ל"פ"ת את התבשילי.

9 ש"ע י"ד י"ו פ"ד ס"ט ורמ"א

אם אפשר ל"ס"ן את התבשילי חיבים ל"שות כ"ן, אחרת אם לא פוחזק פ"ינן בתולעים ול"א נמ"א ו"ג
תולעים בתבשילי אפשר ל"פ"תו מ"ש"ם ס"ס. (ול"כ"א"ו"ר"א אם כבר אי אפשר לבדוק את התבשילי ול"א
פוחזקו פירות בתולעים אם ל"א ספק ספיקא אפשר ל"ס"ן ע"ל פ"ב"א דליתיה קמן שמסתמ"א אין
כ"ן תולעים - ול"א פ"מ"ר"ו ח"ז"ל מ"י"ז"ל פ"מ"ו אל"א במקום שאפשר לבדוק.)

פ"וסק"י ד"ן בה"ה שפ"י נ"ב בה"ר"ב מס"ד"ת וב"ת"י מ"ל"ן ק"ד"ם שפ"ת"ל"ו ל"שוק י"קות ל"א חר"ק"ם -
ל"ש"ל" את פירות מ"י ס"ב"ן ול"ש"ש"ם ל"א ב"ד"ק"ה - ו"ח"ד"ש"ו פ"וסק"י ש"מ"רות ש"ל"כ"ח"ם א"ל"מ"ם פ"י"ה
א"ס"ר ל"כ"כ"ל את פירות פ"ות ול"א י"כ"א י"ד"י ח"ב"ת פ"ב"ד"ק"ה, אבל ל"ל"ק"ח"ת ש"ק"ב"ל"ו את פירות ב"ז"ר"ה
שחר"ק"ם כבר ל"א פ"ו מ"י"ים פ"י"ה מותר ל"כ"כ"ל מ"ב"י לבדוק - שפ"י ל"א ח"ל א"יפ"ם פ"ינן לבדוק.

מה של"א בר"ר פ"א פ"ע"ד"ר"ה פ"מ"ד"י"ק"ת ש"ל מ"ו"י, פ"ש"א"ל"ה ל"ש"ת אם לבד"ק"ת א"ר"פ"ת (פ"א"ם ל"מ"ש"ל יש
לבדוק את ר"י"אות א"פ"ות ואת ל"מ"ת פ"ז"ד"ים) אם לבד"ק"ת ש"ש"נ"ז, וכ"מ"ב"ן אם לבד"ק"ת תולעים, יש ש"ק"ב"ע
א"ת"ו ב"ש"ר"ית פ"א"ח"ז"ו ו"א"ח"ר"ים פ"ק"ל"ו א"ד א"ש"ר א"ח"ז"ו, ב"נ"ס"ל"י, יש מ"ק"ם ל"ת"ק"ו"ר מ"ת"י נ"ק"ר"א א"פ"ש"ר לבדוק -
וכ"י ב"כ"ל ב"ת יש חיוב ל"פ"י"ד ב"ז"כ"י"ת מ"ג"ד"ת ו"ש"ח"ן א"ו"ר"י וכן יש ל"ש"א"ו"ל" מה נ"ק"ר"א א"ר"ח"א י"ת"ר"א - פ"ר"י
מ"פ"ו"ר"ש ע"ש במ"ק"ם שחר"ק"ם מ"י"ים יש חיוב לבדוק ל"מ"רות ש"ב"ע"ינ"ע ב"ד"ק"ת י"קות כ"ר"כ"ה ב"ה"ר"ב"ה ז"ן
ו"ר"ח"א.

8. רע, וי"ד... התס'

פתוס' תירלו דוקא איפה שיש תל"י שפאי קרובה לודאי און לא מתייחסים לריעותא שאינען גלוי פדבר אבד בנדע אין תל"י כזאת, וממילא געט ריעותא שאינען גלוי פדבר מלכרפת לתרתי לריעותא.

9. רע, יא... הפענף'

בתירו' פזג סוברים פתוס' שדברי פגע' בחולין, סבין איתרעאי בהמה לא איתרעאי' לאו דוקא - ולא ר'תה פגע' למר שריעותא שאינען גלוי פדבר אינען ריעותא - אלא שאין בפעמית פסבין כדי לעשות ספק בשחית, שפרי געט בסבין פאס אפער לשחוט כדין - אום לא נפאס פסבין צד שכבר שחט רוב פסימנע, או מעקום הפעמית לא צו פוא שחתיק את פסימנע.

ופנה, קושית פתוס' תמופה - שפרי פגע' כאן (בנדע) אמרה בפירוש אין ריעותא בחזקת פגע' מלכרפת לחזקת איסור אלא בתנאי שפריעותא פיא דבר שנלך במשק זמן (חסר ואתאי), ופרי פעמית פסבין פערמה צ"י מנה שקבל פסבין או מן פערור או אח"כ מצטום - דבר שקרע וממילא אצלעא קושית פתוס'!

בחולין פקשו פתוס' את פקושיא פזפג ובמקום שני פתירו'ם שראינע בתוס' בנדע - עס ישנע פדעש תירו'ם -

10. תוס' חולין דל' י' ע"א ד"ה סבין, וצ"ע דנה ע' איתיד'... כספק ספיקא'

בנראה פתוס' מסתפקים אם בתירו' גע' נדע פיא פלכע למעשה שפרי למסקנא אמרו עס געבי נדע ע"כ אפער למר שפירסע נדע אחר, פלכרות שד דמים ובכע זכות לא ימאע שחט את הפירות שנעצו בן למפרע ועלעל עבן ימאע אינע אלא ספק - ולא פשיבו ע' פדח"י פ.

פלכע זו מובאת גע' בנעצ לעלכות שחית - פפפלכע פיא שחט עאינע בקי פפלכות שחית ובכע זכות שחט בהמה דינע כגילע -

11. רמ"א יו"ד סי' א' סוף סעיף א', ואם בדקו איזה שוחט...'

שוחט שנבחן פאע ע' פלכות שחית ונמלא בקי, ואחר ישנע בחנע אותו שוב ונמלא ששכח את פפלכות - מצמידים אותו ע' חזקתו שידע את פפלכות צד פיום שנבחן שנית, אבד אם מצולם לא נבחן פרי לא פ"י ע' ע' לחזקת בקי ואוסרים למפרע את כע מה ששחט.

12. ע"ז ע"ק ו'... אלא בשיבר בה עצמות דוקא'

פ"ז צאען עלעא שייך כאן שום אחד מעלעט פתירו'ם בתוס' - שפרי געט שכחה אינען באפ בבת אחת, אין כאן דאי לתלות בו לעקע וגע אין כאן ספיקות פרבה (ופע"ז פוס"י לעלפיר שאפילו עפי פתירו' שפפיתר פוא מפני ריבוי פספיקות לא פיינע מתירים געי פתל"י פודאית ע' ע' ע' דודי פוע' -) ממילא יש ע' תרתי לריעותא - ריעותא בבקיאותו פמלכרפת לחזקת איסור ע' פבהמה - אין לעתיר אפילו אם נבחן ונמלא בקי תחלה - ע' ע' ברמ"א.

13. ע"ק ע"ק ח' באמלע דבריו, מיהו בלע"ה דק"ל... דע"כא רובא'

ש"ק אען שכאן יש רובא דעיתיה קמן כנדע ריעותא - דק"ל רוב מלויין אילע שחית מנחין פן - שרוב שוחטס בקיאים פפלכות שחית.

אוי"כ - לעלכע און מסתפקים אם דוקא ריעותא פבאפ במשק פזמן יש בה כדי לעלכע לחזקת איסור או שאפילו ריעותא פבאפ בבת אחת מלכרפת לתרתי לריעותא ובלעד שלעא תפ"י תל"י ודאית לעתירא וגע שפריעותא אינען בדבר עליו און דנים או שיש צד ל"דים לעתיר, וכשיש רוב כנדע פריעותא נחלקו פש"ק ופ"ז - ועפי פש"ק פרוב אבר ע' פריעותא וממילא מצמידים את פשוחי ע' חזקתו.

רובא דאיתיה קמן וקבוע

חזקה ורובא דאיתיה קמן קובעים שאין עלן לעזור ספיקות במלבי שפ"ה קיים או במה שר"ג לפריות אד שיתברר שאכן חל שינוי. במקרה וכבר יש ספק בדבר אנו פוסקים על פי רובא דאיתיה קמן (אזלעין בתר רובא) כדי לקבוע מה קרה - וזו נלמד מ.אחר' רבי' של הסנהדרין. פנ"א שם בחולין הביאנו כדוגמא של רובא דאיתיה קמן פלייר של תשע חנויות - שאם רוב החנויות בעיר מוכרות בשר שחוסה אז בשר שנמלא ברחובות פציר מותר מדאורייתא. בנ"א בכחובות מליין שלמא תמיד אזלעין בתר רוב החנויות ומכשירים את הבשר -

כתובות ד' ע"א, תשע חנויות כולן מוכרות... אחר פרוב', ורש"י

פנכנס לחנות ודאן שם לב לראות לאיזו חנות נכנס. קנה בשר - הביאו בבינה - ושואל אם הבשר מותר לאכילה, לא אזלעין בשר רובא מפני שפסק נלד כבר בעת שנכנס לחנות כאשר הבשר פ"ה מונח שם וק"ל, כד קבוע במחלפה על מחלפה דמ"י - שבמלבי קבוע ישנה למיזאז לא-פחות חשיבות מאשר לרוב. וזקא בבשר שנמלא ברחוב - שפסק נלד במלבי של. פרוש' אזלעין בתר רובא.

פד"ן שבקבוע לא אזלעין בתר רוב נלמד מפסוק -

שם, ומדאורייתא מנא עלן... על מחלפה דמ"י

פמתכוון לפרוב מ'שפוב בחבורה של בני אדם - ודאן פתכוון לשום אדם מסויים - אם בחבורה יפודים ודא - יפודים ופרוב יפודים, פרי' אם פיינן פולכים בתר רוב פיינן קובעים שכוונתו פיתיה לפרוב יפודי שפרי' כוון לאחד מחבורה שרובה יפודים, ובכל זאת פכתוב פטר אותו - מפני שבני החבורה קבועים בה ופמיזאז חשוב כמו פרוב.

ש"ע י"ד סי' ק"י סע"ג, ...מרובא פריש', ורמ"א, וש"ך ס"ק כ"א, ...פקביעות, וס"ק י"ח

אם ראינוהו בשעה שפירש ודא ידענן מפ"כ פירש פרי' נלד הספק במקום פקביעות ודינן כמחלפה על מחלפה, אב"ל אם נכרי או קסן פפרישופו - או שלמא נלד מ' פפרישופו - פספק נלד אזלעין כשפובא כבר במלבי פרוש' אזלעין בתר רובא.

חזון איש מצטרות סי' ז' ס"ק ט', ונראה... בפנינו

לפי החזון איש גם בפפרישו ישראל בעתי שומר תורה ומצוות דינן כפפרישו נכרי או קסן שפרי' ע"פ דין אין לו נאמנות ומחילתא לא נלד פספק אזלעין אלכא כאשר כבר פירש. דברי החזון איש נחשבים כמחודשים מאד - שפרי' יפודי פזף חייב במצוות - ואם בידיו כבר פ"ה אסור מספק מדין קבוע איך פותרו כאשר מסרם ל'פודי אחר!

נפק"מ מצשית בין גישת החזון איש לשיטת פרה"ק פוסקים אחרים פיא, בענין שאדלת ערלה בפירות, פאר"י, שרוב ע"י פפרי' אינן בשנות פערלה אב"ל ישנן גם ע"י ערלה ובק"י פרי' כל ע"י פוא ספק ערלה ופוא קבוע ודינן כמחלפה על מחלפה ופירותיו אסורים מספק, אב"ל לפי החזון איש למרות שפ"ה אסור ל'פודי שקט"ף את הפירות לאכילת אולם כאשר מציאים ל'דין של יפודי שומר מצוות שוב פותרו.

ש"ך ס"ק י"ד, ...וזף ברור עכ"ל, ובאוריכות דבריו, אב"ל פרי"ן כתב... למפרע לא עכ"ל

במקרה ואנו יודעים באיזה איטלז נרכש הבשר אב"ל לא נלד שבאותו איטלז פ"ה בשר נבדל עד אחר שפבשר פופרש מפאיטלז, לפי פרא"פ פוברר למפרע שכבר נלד ספק בקבוע ודינן כמחלפה על מחלפה, אב"ל לפי פרי"ן פואילט ודא נלד עלן שיש ספק עד שפירש אזלעין בתר רובא.

ופנה, א"ל שאנו אווזים בהלכות רוב וחזקה, כדאי לראות את הפלכב למעשה בנעז לבשר פנמלא עלמא וסין פנחפה אותו כבשר כשר -

חולין ז"ף ע"א, אמר רב בשר כיון שנתעלם... אסור', ותוס' ד"ף אמר רב

רב אסר בשר שנתעלם מן הפין אפילו במקום שרוב פטבחים מוכרים בשר כשר מחשש שפ"ה פביאו עורבים את הבשר ממקום אחר ופרי' רוב פטבחים בעולם אינן מוכרים כשר.

שם, מיתבי רבי אמר מקולין... ורואפו, ורש"י

בשר פנמלא בידי נכרי אין עליו חשש עורבים פביאופו ממקום אחר ולכן בעיר שרוב החנויות מוכרות בשר כשר פבשר מותר.

שם, ופא דרב... קרנתא' (ז"ף ע"ב)

פמיארא' של רב לא נאמרה בפפרש אלכא נלמד ממעשה שפ"ה אסור את שני פראשים שפועלו מפנהר ומסקנת פנ"א פיא שיש מקום לבדל דין לחלוק ולומר שפנחשה פ"ה במקום שרוב החנויות מכרו בשר נבדל - ובכל זאת פנ"א מנשיכה לשאול איך אכל רב בשר - ממנע שלמא פיתיה שום אפשרות לרב לאכול בשר אלמא בחותם או בסימן - ואם למסקנא אין שום ראייה שרב אסר בשר שנתעלם מן הפין במקום שרוב החנויות מוכרות כשר פרי' פ"ה יכול לאכול בשר שנתעלם מן הפין במקום שרוב כשר.

שם, רב נחמן מנהרדעא איקלע... זיד שקוד (תניא), ורש"י

רב כפנא לא פסק כרב ואילו רב פונא פסק כרב - ופסק רש"י כרב כפנא.

¹⁰ 'רא"ש פ' ג'י הנשפ ס'י כ"ב, ורש"י פסק... ne אכח הפחל'פו'

פרשב"ם תיר"ף את פסתמא דמארא בר"מ שאין לפתור את פבשר לעלא סימן -שום דא מלכאו איפפ
שפנחו חוששים לפחלפפ.

¹¹ פרמב"ם פ"ח מוכלות אסורות פל' י"ב ו"ט

פרמב"ם פסק כרב

¹² שו"ע יו"ד ס'י ס"ט ורמ"א

שיטת פמחבר כרמב"ם ופרמ"א פסק כרשב"ם.

וכל זפ בבשר פנמלכאו, אבדל מפורש בנא' שפמפקיד ופשוטל מוכלים ביד נכרי אע"ו לסמנן כדי שלכא יוחלף-

¹³ ע"ז ע"ז סוף ע"א, אמר רב חב"ת... מותרין בחותם אחד', ורש"י

לפי רש"י דברים יקרים יש חשש יותר לדוד לפחלפפ טעונים שני חותמות.

¹⁴ שו"ע יו"ד ס'י קי"ח ס"א וב' ורמ"א

לפי פרמ"א א"ט שתי חותמות אלכא ב'שראול מומר ולכא בנכרי, ובדיעבד אם פחותם מקולקל עדיין מותר
אם נראו שלם ואין סבה שמישפו יחלף אותו.

⁴ ונראה דאי פירש בפני ישראל אינו רשאי לתת לישראל אחר וישראל
אחר ג"כ דינו כראשון שראה שפירש, מיהו כ"ז בישראל שיש לו
נאמנות באיסורין, אבל בשר הנמלא ביד מומר לנבילות נראה דדינו
כנמלא ביד נכרי וחשיב פירש כיון שאין לו נאמנות לא מקרי לדין
פירש בפנינו

למדנו שכאשר יש לנו ספק בחתיכה ורוב החנויות מוכרות כשר, אזלנו בתר רובא ופחתיכה מותרת באכילה מפני. במה דברים אמורים כשפגשנו נחל'א מחוץ לחנויות. אבל פרוכש בשר ולא ידוע לו לאיזו חנות נכנס. ובשר אסור - מפני שספק פגשנו בקבוצה פרי'ו ספק פשקוד אפילו אם יש רובא דאית'ה קמן ל'ד אדז. (ובמקרה שפירש קודם שנוצ'ע לנו על הספק - כגון שלאחר זמן נחל'את בהמה טרפה בחנות - נחלקו פרי'ו ופרי'א'ה אם דינו בקבוצה - ודינו כספק פשקוד, או כפריש - ואזלנו בתר רובא.)

ופנה, בכל תערובת יבש ביבש כשהרוב פיתר פרי' מופ'ת בכל מותר מדין ביא'ד (אל'א שבמין בשמ"א ל'ריק שש'ם מדרבנן מחשש שמא יבשלנו ויתן פאיסור צעם בפיתר). וכשהאיסור הוא מפי'דברים פחשובים שאינם בטלים אסור לאכול כל חתיכה שבתערובת מחשש שמא היא פחתיכה פאיסור'ה ואינו בטל הרוב פיתר. אל'א שיש מקום לשאול, מאחר ורוב פחתיכות פן של פיתר, למה לא נתיר לאכול כל חתיכה לבד ולומר שפאי'א מן פירוב שפרי' כשנו'ד פאיסור במח'ב של פריש אזלנו בתר רובא!

קושי'א זו שואלת הפ'א, בזבחים בגנ'ע לבפחות קדשים שנתערבה בהן חסאת פמתה או שור פנסק'ד שכולן אסורות מפני שאין בעלי חיים בטלים -

1' זבחים ד' ע"ע ע"א ... ונמשך חז' חז' מיני'ו (גירסת רש"י ופ'ק) וני'א... נרובא פריש' ורש"י

הפ'א ע"ע כנ"ד - שיפ'א מותר ל'פקרי'ב כל אחת בפני עצמה ולתלות שפאי'א מן פירוב -

2' ע'ס, נמשך הו' ע"ה קבוצה... על מחל'ה דני'ו, ורש"י

הפ'א תמנה שום נפריש את פבהמה בידי'ם אין על'ה שם פריש אל'א קבוצה שפרי' פסוק נל'ד לפני שפפרשנו אותה, ולכאורה דברי' הפ'א ע"צ'תם תמוה'ים, וכי איב'ה קבוצה יש כאלו פרי' קבוצה פירוש או מקור ברור של איסור כגון בחנות פמוכרת נב'לה, או חפ'י' שדינו ברור כמו בזרק אבן לחבורה שיש בה יפודים ונכרי'ם - אבל כשנתערב איסור בפיתר אין שם שום איסור קבוצה.

3' תוס' ע"ע ע"ב ד"ה אל'א, דמדאורייתא... ותוס' חול'ן ל'ה ע"א ד"ה ספקו, ובדבר חשוב...

כשמארו חז"ל שדבר חשוב אינו בטל בד' ידעו שבתערובת יבש ביבש לא תוע'ל תקנתם כלום אם ישאירו את פאפשרות לסמוך על רוב - שפרי' תמיד יפ'א אפשר לאכול מפתערובת אחת ולתלות שפאי'א מפרי'ו. לכן, נתנו חז"ל על תערובת יבש ביבש שם, קבוצה מדרבנן ואמרו שכל זמן שפתערובת נחל'את במקומה פרי' פאי'א כחל'ה על מחל'ה, וכן אם מפרישים אח' מתוך פתערובת בידי'ם עדיין נקרא קבוצה מפני שנלקח ממקום קביעותו.

4' ע'ס ב'א ע"ע ע"ב, אל'א ניכבשי'נו דניני'ו וני'א... פריש'

הפ'א פקשה - נניח שום מפרישים בהמה בידי'ם עדיין נקרא שנלקח מפקבוצה ואסורה, אבל אפשר ל'רום שבהפחות יפרשו מצ'מן וז' לתלות כל אחת מן ברוב?

5' ע'ס, אל'א אסור רבא... קבוצה, ורש"י (גירסת רש"י ברבא, ג'ר'ה שום קבוצה)

ע'ס משפירש אסורו חז"ל ג'רה שמא יקח מפתערובת קודם שפירש. ויש מקום לתמוה - בקבוצה דאורייתא פתירו חז"ל את פחתיכה שפירשה, ואילו בקבוצה דרבנן אסורו ע'ס את פפריש ג'רה אטו קבוצה - למה שיג'רו ג'ירות אטו קבוצה דרבנן ולא אטו קבוצה דאורייתא?

6' תוס' חול'ן ד' ע"ה ע"א ד"ה פכא, וא"ת דפתם משנ'... מן פקבוצה (תני'א), וי"ד דפכא...

פתוס' תיר'ו שדוקא בקבוצה דרבנן יש מקום לגזור אטו קבוצה - שאין פקבוצה איסור ברור אל'א תערובת ויש לחשוש שיטעו ויתירו'ו, אבל בקבוצה דאורייתא איפ'ה שפאיסור ברור - כגון פחנות פמוכרת נב'לה - וכי' יש לחשוש שמא יכנס במח'ד לאותה חנות ויקנה בשר!

ר"ת בתוס' חולק וסובר שע'ס בקבוצה דרבנן לא אסרו את פפריש, אבל ל'ע איך יפרש ר"ת את פסו'אי בזבחים שע'ס פפריש אסור?

7' תורת הבית ל'רשב"א בית רבי'י שער שני, וכן דעת ר"ת ז"ל... בשאלתות'

שי'ת ר"ת של'א אסור רבא את פפריש אל'א כשג'רם את פפרישה אבל אם פית'ה פבהמה פורשת מצ'מה באמת פית'ה מותרת.

8' שו"ע י"ד סי' קי"א סעי' ו' דברי המחבר וט"ז ס"ק ו'

פשו'ע פסק כר"ת ופ'ט'ז חש' לשי'ת פתוס' שאפילו אם פרש מצ'מו עדיין אסור ג'רה שמא יקח מן פקבוצה.

9' רמ"א ע'ס... פאחרונים אסורים'

אם פירשו כולם אין מקום לגזור שמא יקח מן פקבוצה שפרי' לא נשאר שום קבוצה!

7' וכן דעת רת"ם ז"ל דכל שפירש מעצמו מותר ולא אסרו שם בשור הנסקל גזירה שמא יקח מן הקבוצה אלא בכובש ביד כדי שיתפזרו שאם אתה מתיר לכבוש כדי שיתפזרו ויקח מן הפורשים ודאי איכא למיגזר שמא לא יפזר ויקח מן הקבוצה וכ"כ בשאלתות

למדנו שכשתצטרף דבר חשוב של איסור בפיתר - מדברנו לא בטעם אצ"פ שפרוב פיתר, וחז"ל גם צדו
לומר שאם באנו לדון על כל חלק מפתצרות בנפרד מה פ"א אין פולכים אחר פרוב אדא דנעם אלו
כאילו פוא קבוצ וכחח"ב על מחל"ב דנ"א, ואפילו אם פירש ממקום פתצרות אסורו או לקיחה מפתצרות
-דפי ר"ת (וכן פסק בשו"ע) אם גרמא פפריש במתכוין, ולפי פתוס' בכל אופן.

ופנה, בקבוצ דאורייתא פביא פש"כ מחלוקת בין פר"ן ופרא"פ במקרה ופירש פחתיכה מן פקביצות
מקודם שנדע שפ"פ שם איסור ואח"כ נדע שפ"פ שם איסור(עשר חנויות מוכרות בשר כשר ולקח מאחת
מפן ול"א ידע מפאיזו מפן דקח, ואח"כ נדע שאחת מפן מחר בשר ד"א כשר) - פאם ד"ע כקבוצ שפ"ר
פחתיכה נלקח מן פקבוצ, או שד"ע כפריש שפ"ר פספק נדע בחל"ב של פריש, לגבי קבוצ דרבנן, לכאורה
אין נפק"מ מתי נדע פספק (למשל: אם לקח דבר חשוב מתוך צרימה של דברים חשובים ואח"כ נדע
שאח"כ פאם פוא של איסור אב"ד לא ידוע איזו מפת פוא פאיסור) שפ"ר אפילו אם גי' ש"אם ד"א נדע
פספק קודם שפירש ד"ע כפריש, פ"ר גם פפריש איסור משום גזירה.

בראשונים מ"ע אחרת-

1 תורת הבית לפרש"א בית רביעי שער שני, ולפיכך מ' שלקח... מן קבוצ במקולין'

פרש"א פתיר את מה שפירש קודם שנדע פספק, בבי"ה פסביר שפרש"א לשיטתו פספק כר"ת ול"א
צדו פריש א"א קבוצ א"א כשהפרישו (או גרס את פפריש) מדעת, וכאן שפרישו קודם שנדע פספק
פ"ר פירש בשו"ע ומי"א ד"א צדו.

גם בשו"ת פרא"ש פסק דקולא, אב"ד לא מפני פספק כר"ת-

2 שו"ת רא"ש כ"ד כ"י סי' י"ז, ונראה ד'... בד"נא דקבוצ'

פרש"א פסביר ש"א צדו פירש קודם שנדע פספק א"א קבוצ ד"א אחר שנדע פספק, וא"כ- בין דפי ר"ת
שכחותו פסק בשו"ע, ובין דפי פתוס' שכחותם פחמיר פס"ז - חתיכה פראו"פ לפתכבד שנלקח מחנות
ואח"כ נדע שאחת פחתיכות של צרפ"ה -אותה פחתיכה מותרת דאז"ל בתר רוב חתיכות
בשרות.

3 שו"ע י"ד סי' ק"י סעיף ה', וש"ך ס"ק ד"א... דאין לפחמיר'

פשו"ע פוסק שבחנות שנמכרות בה אבר צרפה -ממילא ברור ששאר חלקי אותה בפמה שפס מצורבים
בכל פבשר שבחנות ג"כ אסורות, אחר שנדע איסור דקנות אפילו חתיכות שאין ראויות לפתכבד שאין
פכ"ל בקיאים מה נקרא ראוי לפתכבד ומה ד"א, אב"ד בשאלה של חפ"ד"ל בבית מתירים את פחתיכות
שאינן ראויות לפתכבד.

ופנה, דין קבוצ דרבנן פוא בתצרות שפאיסור שבו בטעם ברוב מדאורייתא ומדברנן בלבד פוא שאינו בטעם
מפני חשיבותו, בנ"א מ"ע שחז"ל פקילו בגזירתם באופן מו"ם-

כמו שנתנו חז"ל דין קבוצ בתצרות איסור שפוא דבר חשוב, באותה מדה נתנו דין קבוצ דרבנן למש"ה
צדוה צרפ"ה כד' ש"א יבטלו ברוב -וכן שראוין בנ"א ש"ז אסורת בכלש"ה.

4 זבחים דף ע"ד ע"א, אמר"ן אמר רב אבוב... פי"ן דאיסורא'

צבצת של ע"ז שנתצרה בצבצות של פיתר פ"ר כולן אסורות מספק שאין פצבצת של ע"ז בטעם ברוב,
ז"א אין לו דקחת צבצת ולתלות שפ"א מן פרוב -מדין קבוצ דרבנן שפוא כחח"ב על מחל"ב, אב"ד אם
נאבד צבצת אחת אמרו חז"ל שאפשר לתלות שפצבצת של איסור פ"א שנאבד וכל פצבצות פנתרות
מותרות.

5 שם, איתיביה רבא... כל פראשים כולין, ורש"י

רבא פקש פמשנה בחסאות פמתה או שור פנסקל שנתצרב בריבוא בפמות של פקדש ימותו כולן, ולמה
ד"א נתייר את כולן אחרי מיתת פראשונה -ע"י שנתלה שפ"א פפסולת? ותיר"ו בנ"א שרב שפתייר את
פצבצות בנפילת אחת מפן סובר כמו רב' אליצ"ר במשנה דקמן שחולק על פחכמים וסובר שאם נתצרב
אברים של קרבנות כשרים באברים של בצ"ע מומים אם נקרב ראושה של אחת מפן פותרו כל פראשים
מפני שחולין שפ"א פיתה של בצ"ע פמום.

6 שם, ופ"א אמר ר"א... קאמינא, ורש"י

רב אדעצ"ר פוסק שרבי אליצ"ר ד"א פקל לתלות את פבצ"ע מום בצאת שנקרבה א"א אם יקריב ד"א
פחות משתיים יחד מפני שבאופן צ"פ יש, מ"א' -פואיל ואח"כ פוא ודאי כשר (שאין כאן יותר מבצ"ע מום אחד)
אפשר למסוק על צ"פ שגם השני כשר, אב"ד כשאקריב אחד אין כאן ודאי כשר ול"א פתירו חז"ל.

7 שו"ע י"ד סי' ק"י סעיף ז', ורמ"א

פלכ"ה כרבי אליצ"ר, ופרמ"א סובר שאפילו במקרה ופל"ק אחד דאיבד ואוכל את פנתרים לפחות שנים
שנים -בכל צבצת איסור דאב"ד את כולם בבית אחת.

¹ ולפיכך מי שלקח בשר כשר מן המקולין ואפי' חתיכה הראויה להתכבד הב בפני האורחין ואח"כ נמצאת טרפה במקולין ולא נודע חתיכות הטיפה בין שאר החתיכות ויש שם חתיכות הראויות להתכבד הבן בפני האורחין ואינו יודע מאי זו לקח אם מן הטרפות או מן הכשרות כל אותן שלקחו מכבר מן המקולין קודם שנדע שיש טרפה מותרות לפי שלא נודע האיסור אלא לאחר שפרשו אלו וכשבא לאלו הספק בפורש בא להן וכל דפריש מרובא פריש והיינו טיפא דברייתא דקתני בנמצא הלך אחר הרב אבל אסור לאחר מיכן ליקח מן הקבוע במקולין

2

ונראה לי דמה שלקחו מן הבשר קודם שנולד הספק אפילו חתיכה הראויה להתכבד מותרת דתלין דמרוצא פריש, ולא אשכחן דאסר בגמרא משום גזרה שמא יקח מן הקבוע אלא היכא שכבר הם עומדים בחזקת איסור, דאי שריא ליה אותם שפירשו אחי נמי ליקח מן הקבוע. אבל קודם שנולד הספק לא שייך למיגור מידי שכלן בחזקת היתר הם עומדים. מאי אמרת גזרה שמא יקח אחר שנולד הספק, הך גזרה לא אשכחן בגמרא. ועוד דנהא ליכא למיטעי דאם לקח צעוד שהיו בחזקת היתר בצביל זה לא אחי ליקח לאחר שנאסרו, אבל אחר שכבר נאסרו אי שריא ליה אותה שפירש אחי למיטעי וליקח נמי מן הקבוע, דמימר אמר מה לי האי מה לי האי דכולי עלמא לא בקיאי בדינא דקבוע.

עד כאן עסקנו בדני' הספק, ועמדנו עלמרות ככלדל של ספיקא דאורייתא לחומרא - און סומכים על חזקה ורובא דליתיה קמן לומר שאין כאן ספק בכלל, ובמקום שאין חזקה או רובא דליתיה קמן וקיים ספק אזלין בתר רובא - און פושטים את הספק ע"פ רובא דאיתיה קמן. אם אין רובא דליתיה קמן - וכן בספק פנע"ד במנ"ב של קבוצ (דפ"ע מקור איסור ברור) משנה"כ ד"ע כמחנה"ל על מחנה"ל - אז חזרנו לכדלל של ספיקא דאורייתא לחומרא. לפי רש"י ורשב"א פולכים לחומרא מן התורה, ולרמב"ם מדרבנן (חו"ד מספק כרת לפי רכס"ל משנה, וח"ו מציפה אצחחק איסורא לפי הפרי חד"ש).

בהרבה מקומות בש"ס מובא שדוקא הספק פשקול ד"ע דפחמיר, אב"ד, ספק ספיקא ד"ע לקולא. בהפדרותיפם של הספק ספיקות' למינפם אוד נצסוק בהרחבה, אב"ד מקודם נברר את מפותו של הפיתר בספק ספיקא.

באחרונים תולים את פיתרו של ספק ספיקא בגישות פראשונם בספיקא דאורייתא -

1' שו"ת פני יפושע סי' י"א, דקשיא ד"ל... רובא', ובש"ע... רמיזא'

לשיטת הרמב"ם שספיקא דאורייתא לקולא מה"ת ולחומרא מדרבנן. ספק ספיקא - שפוא ספק אם בכלל יש ספק - פ"ו ספק דרבנן וד"ע לקולא. דא כן בגיטת רש"י ורשב"א שספיקא דאורייתא לחומרא מה"ת, על הספק ספיקא פ"ה זריק לפיות אסור -

באחרונים הביאו את לשון פרשב"א בתשובה (את תוכן התשובה נראו לקמן) ופ"ע שר"ב לפרש למ"ד באמת ס"ס מותר -

2' שו"ת פרשב"א חלק א' סי' ת"א, דפ"א... כרוב'

באחרונים מבינים שפרשב"א למ"ד את הפיתר של ס"ס מד"ן רוב - שפ"י רוב ז' דדים בס"ס פ"ס לקולא.

אוד סברא מ"עו באחרונים שדוקא ספק פשקול נקרא ספק אב"ד לא ספק ספיקא!

אויך שיפ"ה ספק ספיקא ד"ע לפק"ד, ועד"ן לא פ"ד"רנ"ה נקרא ספק ספיקא! פ"ס"כ פראשון פוא ספק ספיקא בריבוי תצרות -

לע"ל מ"דנ"ע על תצרות יב"ש ב"ב א"פ"ה שפ"א"סור פוא דבר חשוב או משנה אב"ד ז"ה מדרבנן לא ב"ד, ול"ס דא ש"ק לסמוך שכל א' מפתצרות פוא מפרוב מפ"י שח"ל נ"ע לתצרות ד"ן קבוצ ול"ס אסור את הפורה מן פתצרות א"זרה א"ז קבוצ, פ"א' כב"ח"ם ד"נ"ה במקרה ואחד מפתצרות שוב נצטרב באחרים -

3' כבחים ד"ז ע"ד ע"א, ספק אב"ד כוכבים... דריבוא מותרין'

כל שפ"רש מפתצרות פ"ר"ו ספק משנה ע"ז, ואם נפל לתצרות שני"ה פ"ר"י יש ל"ע ספק אם יש בכלל איסור בתצרות שני"ה ואפ"ל אם נ"מ"ר שיש שם איסור ע"ד"ן כל אחד מפתצרות שני"ה פוא ספק אם פוא ז"ה ש"ב"ד - ופ"ו ספק ספיקא.

ל"כ"א - מ"לשון פ"א' משנה שפ"ו שם על תצרות -

4' תוס' שם ד"ה פירש, משום דיש חילוק... מהא' אצ"ח דפרשת'

פתוס' סובר"ם שמשנת"ם בכל תצרות שני"ה פ"ר"י בוד"א' פשת"ם בספק - ופ"ר"י דוקא פ"ס"ס מותר ול"א בספק, אב"ד בתצרות פש"שית מותר לו לפשת"ם בכולם.

5' שם ב"א', תנאי' פ"א... ומש"ה למקום אחר מותר'

פ"א' פ"ס"פ"ה ע"ס בדבר"ם חשובים ס"ס מותר (ות"ק חולק) וכו' במשנה ע"ז, ול"ס כאן פ"כ"ר"ה פ"א' תצרות של"שית.

6' רמב"ם פרק ט"ז מאכלות אסורות פ"כ"ה'

ברמב"ם חולק על פתוס' וסובר שתצרות שני"ה אסורה ל"מ"ר"י ודוקא פש"שית מותרת - ופ"ס"ס"ב"ר לכאורה פוא שלפ"י רמב"ם פ"יתר פוא ב"א"ל ול"א ספק ספיקא, וסובר רמב"ם שתצרות פראשונ"ה אסורה כוד"א', ובש"שית שפ"א ספק ספיקא אמרו שב"ל"ה.

7' שו"ע י"ד סי' ק"י סעיף ח', ורמ"א... את כולן, וביאור פ"ר"א אות ע"א'

פ"ש"ע פ"תיק לשון רמב"ם ש"י ע' תצרות ופ"ר"א אסור לכאול את כל תצרות פש"שית וכו' תצרות פש"שית לתוס'!

⁸ רמב"ם פרק ז' עבודת כוכבים העלכף י', ספק עבודת כוכבים ... פרי אלו מותרים'
בעבודה זרה פתיר רמב"ם את פתערובת פשני"ף כתוס' (וכאן ל"א פזכיר את פצנן של בי"א)

⁹ ע"ק סי' ק"י ס"ק נ"ב ... וכן נ"ע'

פש"ק תיר"ף שעבודת זרה שאיננה בת אכילת פתירו חז"ל את פשני"ף בפנ"א אכל במאכלות אסורות
ל"א פתירוס חז"ל אלא בתערובת שלישית.

¹⁰ רדב"ז ע"ד דברי רמב"ם פרק ט"ז מאכלות אסורות הע"י י', פיעכך אס פראשון... רבינ'

ש"ת פרב"ז פ"א שבדברים חשובים לריכס של תערובות. אכל בדבר אינן חשוב של עבודת זרה
מותר כבר בתערובת פשני"ף.

¹
דקשיא לי האי ס"ס היכי רמיזא באורייתא ואמאי לא דייק זהו הש"ס
כדדייק בפ"ק דחולין מנ"ל דאזלין בתר חזקה ודאזלין בתר רובא

ובשלמא לשיטת הרמב"ם ז"ל וסייתו דספק איסורא לחומרא
ליתא מדאורייתא היכא דלא אתחזק לא איסורא ולא היתירא אלא
דמדרבנן אמרינן דלחומרא וא"כ היכא דאיכא ס"ס ה"ל ספיקא דרבנן
אלא לשיטת רש"י והתו' והרשב"א ורוב המפרשים דפוסקי' דספיקא
דאורייתא לחומרא היינו מדין תורה דדר' קושיא לדוכתא מנ"ל להקל
בס"ס והיכא רמיזא

²
דהא ספק ספקא עדיין כרוב

אז כאן עסקנו בספק ספיקא דרך שתי תצורות (או שלש דפי הרמב"ם בגלל מלכאות אסורות לפי פש"ק ובלגלג לדברים חשובים לפי הרדב"ז). בסוגיא דפתח פתוח ראינו גם את הפעול של ספק ספיקא שלפ"א ע"י תצורות כדל - אלא שהאיסור לבצע תלוי בשני תנאים והם שר"י בספק (תחתיו ור"ן). הריש מסכת בי"ב מניין סוג שליש של ספק ספיקא - ספק איסור שלפ"א ע"י תצורות שנתעברו בהיתר -

בי"ב שנעדרה ב"י"ט אסורו בית הלל ב"י"ט ונחלקו פאמוראים הריש מסכת בי"ב בסבת פאיסור - רב פ מפוש שמדובר ב"י"ט שחל לפיות לאחר השבת ויזע שכל בי"ב שנעדרה פיום נמרה אמתול - וא"כ בצרב שבת אדיין לא פיתה צומדת לאכילה ולא פ"ה עליה שם מאכל, ורבה סובר שכל דבר שלפ"א פ"ה מוכן לאכילה (או לשימוש אחר) לפני שבת ו"י"ט ובא לאוכלו ב"י"ט פ"ה פשימוש בו נקרא פכנפ - שכאילו אשפו למאכל, ולרבה י"ז אכל בדרכ זא אסור מפ"ת. רב יוסף ורבי יצחק פירשו שמדובר בכל י"ט ובי"ב שנעדרה בו ביום פ"ה בכלל צרת משקין שזבו מפירות בשבת ו"י"ט מפירות שנשרו מפאי"ן מנצ"מ אסורים לא מחיפה ותל"פ.

1' בי"ב ד' ע"ב, מיתביה אחד בי"ב... אתאן לספק אריפא'

הפ"א פקשה לפי רב יוסף שהבי"ב אסורה מדרבנן למה גם ספק אסורה? ותירבה שהספק פאיסור איננו ספק בי"ב שנעדרה ב"י"ט אלא בי"ב של ספק אריפא - שפ"ה ספיקא דאורייתא.

2' ע"ב, אי פכי אינא סיפא... מן איכא למימר'

הפ"א שוב פקשה למה ספק אריפא איננו בי"ב? ותירבה שפ"ה דבר שבמנן.

פראשונים פקשו שבתצורות ספק אריפא למה אין פבי"ב מותרת מדין ספק ספיקא, שפ"ה פבי"ב אצ"מ איננו יותר מספק אריפא ונתעברו באחרות - וא"כ כל בי"ב פ"ה ספק ספק אריפא? ובשלמא לשי"ת פראמ"ם יש מקום למר שכו ש"ר"ק שלש תצורות לפת"ר דבר חשוב שפ"ה בר אכילה (לכ"ז) יכוד לפיות שכאן יח"ב פראמ"ם שתי תצורות, אבל לשי"ת פתוס' שגם שתי תצורות נחשב לספק ספיקא - למה לא נתייר תצורות ספק איסור מדין ספק ספיקא?

בראשונים מניין שתי שיטות בענן -

3' תורת הבית דפרשב"א בית רביצי שער שני, ומיפו... כולן אסורות'

לפי פ"ה ספק אחד בגלל וספק אחד בתצורות אין מלכאריס לספק ספיקא.

ופנה פראשב"א פבין בדברי פ"ה שכל דין ספק ספיקא לא נמאר אלא בשתי תצורות בלבד אבל לא ש"ק ס"ס בלי תצורות, ומי"טא פקשה על פ"ה מפתח פתוח -

4' ע"ב בתורת הבית, ולדידי קשיא לי... דפקד'

מכה קושיתו על פ"ה חולק פראשב"א אע"ו ונתן פסבר משלו לזא שבי"ת ספק אריפא שנתעברו בשל פיתר לא נחשב לספק ספיקא למרות שפתח פתוח פ"ה ספק ספיקא אמור -

5' ע"ב, ויש לי לממר... פ"ה'

פראשב"א סובר שבי"ת ספק אריפא נאסרה מדין ספיקא דאורייתא אוד לפני שנתעברו ושוב איננו נתייר ע"י תצורות, אבל פתח פתוח פ"ה ספק ספיקא מתחלתו, (ובספק ספיקא בתצורות - דבר חשוב שנתעבר פאמ"ם - פ"ה מדובר בדבר שנתבטל מפ"ת אלא שחז"ל פחמירו שלפ"א יתבטל מחמת חשיבותו - ובספק ספיקא פתייר).

6' ש"ע י"ד ס"י ק"י סע"ז ע' ורמ"א... ספק ספיקא ואסור' וש"ק ס"ק ס"ב

פשו"ע פסק כנו פ"ה ופראשב"א כראשב"א, ופש"ק מסתפק אם יש כאן מחלוקת בכלל - ויכוד לפיות שגם פמחבר וגם פראמ"א מחמירים כנו שני פפסברים.

7' ש"ע סע"ז ד' ורמ"א

לכאורה פמחבר ופראמ"א כן הם לשי"ת פפס ב"ע' - כפי פפ"ה פפ"ט בדברי פפס שפשו"ע פסק כ"ה ופראשב"א (ושלפ"א כנו פ"ד בש"ק שאין כאן מחלוקת) - שלפי פמחבר דבר פאיסור משום קבוצ איננו ספק בגופו אלא ספק ע"י תצורות ומי"טא אם שוב נתעבר בפיתר נקרא שני ספיקות בתצורות ומלכאריס לספק ספיקא, אבל לפי פראמ"א אחרי שנאסר מפ"ת משום קבוצ שוב לא נתייר ע"י תצורות.

אלא - שלפי פראמ"ם (וכפנת הש"ק) פאיסור אכילה פ"ה לריכיס שלש תצורות וראינו שפשו"ע פסק כנו פראמ"ם - וא"כ גם בסע"ז ע' וגם בסע"ז ד' איך ש"ק לפת"ר את פספק בתצורות אחת בלבד - ע"ב ב"ה פ"ה ובע"י פראשב"א אין כאן ספק ספיקא לפת"ר?

8' ע"ק ס"ק ס"א... דא אצ"ל מבר' תצורות', וס"ק כ"ע

פש"ק פסביר שלפי פשו"ע דבר שנאסר ע"י קבוצ פותר בתצורות אחת מפני שפקבוצ פוא חידוש.

³ ומיהו אמרו משמו של רבינו יצחק הזקן הידוע בעל התוספות ז"ל דלא אמרו ספק ספיקא להקל אלא בשתי ספיקות הבאות מכח שתי תערובות כגון זו שאמרנו שנפלה טבעת של ע"א לריבוא ומריבוא לריבוא דכל חדא וחדא שבתערובת שניה איכא תרי ספיקי דבכל חדא וחדא איכא למימר לא זו היא שנפלה כאן ואת"ל זו היא שנפלה כאן שמא לא זו היא שנפלה לריבוא ראשון אבל בעלמא שאינו בא מכח שני תערובות לא ועל כן הוא מפרש ברפ"ק דביצה כי מה שאמרו שם נתערבה באלף כולן אסורות אספיקה אסורה קאי כלומר שאפילו ספק נולדה ביי"ט ספק לא נולדה ביי"ט אם נתערבה באחרות כולן אסורות

⁴ ולדידי קשיא לי מדאמרינן ברפ"ק דכתובות האומר פתח פתוח מצאתי נאמן לאוסרה עליו מ"ט דשויה אנפשיה חתיכה דאיסורא ואקשינן אמאי ס"ס הוא ספק תחתיו זינתה ספק אין תחתיו זינתה ואת"ל תחתיו זינתה ספק באונס ספק ברצון ואוקימנא באשת כהן אבל באשת ישראל לא והתם אין הספק באות מכח התערובות ואפ"ה אתה דן אותן בספק ספיקא להקל

⁵ ויש לי לומר דהתם שאני שא"א לזו לבא לפניך אלא בשתי ספיקות ואי אתה יכול להחמיר עליה ולומר דהיאך נתיר וכבר אסרתה כמו שאתה אומר בספק נולדה ביו"ט שמיד עמדה עלינו באיסור ואחר כך נתערבה באחרות וניתוסף בתערובת ספק זה השני וכיוצא בזה במי שאסרנוה מחמת ספק טרפה ואח"כ נתערבה באחרות היאך נאמר שמא לא זו היא ואת"ל זו היא שמא לא טרפה היתה והלא כבר אסרתה משעת שנולד ספק טרפות והיאך נתיר מה שאסרנו מפני שנתערב באחרים ונאמר מה שאסרנו מותר היה

למדנו על שלשה מיני ספק ספיקא: ספק ספיקא ע"י תצורות - הסוגיא בזבחים, ספק א' בגוף וספק א' בתצורות - הסוגיא בביצה, וספק ספיקא בגוף - פתח פתוח בכתובות. ראינו גם את ההצטרפות של ספק ספיקא ע"י תצורות ואת המחלוקת בספק א' בגוף וספק א' בתצורות, אבל טרם ראינו את ההצטרפות של ספק ספיקא בגוף.

ופנה, בסוגיא דביצה ראינו את שיטת הרשב"א (וכן פסק הרמ"א) שאין לפתור דבר שזכור מחמת ספיקא דאורייתא ע"י שנתערב אחריו - שפסק כדאי ואינו מלכוד לספק ספיקא. לכאורה מסתבר שאחרי שפחתנו בספיקא דאורייתא גם אם נתוסף ספק אחר לספק הראשון לא יצטרף עי"ם ואפילו שלדא ע"י תצורות.

1' רמ"א יו"ד סי' ק"י סעיף ט', אבל אם היו ב' ספיקות אם היה כאן... ואפו של איסור'

הרמ"א פסק שדוקא אם נודע שני הספיקות יחד אפשר לפתור מדין ס"ס אפילו אם הספק הראשון הוא איסור דאורייתא אבל אם נודע על ספק א' והוא מדאורייתא שוב אין לפתור כשנודע על עוד ספק. דומה לשני ספיקות שנודעו בבת אחת - פתח פתוח - עמ"ק. אשת איש שקבלה על ספק ספיקא - מתי זינתה ופאס היה באונס או ברצון, ולא נפסקה בהכרח לחומרא מחמת ספק איסור דאורייתא של סוגי דבשלם אלא מדין ספק ספיקא.

2' ע"ז שם ס"ק י"ד... היתה חסירה'

הע"ז תמה שבס"ס שלדא ע"י תצורות אפילו אם לא נודע על הספק השני אך לאור זמן הרי נתברר שלדא היה כאן ספיקא דאורייתא בתחלה אלא ספק ספיקא. (ויש מקום לתרץ שרמ"א בא דאפוקי משני ספיקות שנזכרו ע"י ז'ירוף שני מקרים נפרדים - עמ"ק. אשת איש שקבלה על ספק כשר ספק פסול ואח"כ כתב לה על שני וגם בו היה איזה ספק - שאין לזרף שני הג'טין לספק ספיקא. - אלא שלשון, ונודעו ברמ"א משמע שהמאשים קרו בבת אחת אבל נודעו בזו אחר זו)

הש"ך בכלע"י ספק ספיקא שלו הביא עוד פירוש בגמ' ע"ס בגוף -

3' הש"ך דיני ספק ספיקא אות י"ג... עכ"ל'

ספק ספיקא שאינו מתפסק - דהיינו שאם מתחילים מספק מסויים אז יש ספק ספיקא. אבל אם מתחילים מהספק השני אז כבר אין מקום להסתפק בראשון - אין זה ספק ספיקא. למשל - סכין שנמצא פגום אחרי שחישף, יש להסתפק אם נפגם בעצם המפרקת אחרי ששחט את הסימנים או שנפגם בסימנים, ואפילו אם נפגם בסימנים שנה נפגם אחרי ששחט רובם שפשוט את רוב הסימנים כבר פו"ב את פהמה מתורת נבילה - אלא שאם נתחיל את השאלה מסימנים - שנה במיאוס בתרא ואת"ל במיאוס קמ"א... כבר אין מקום לומר שנה במפרקת נפגם - וממילא אין כאן ספק ספיקא.

אלא - שהכלל הזה מופרך מכמה מקומות בראשונים, כולל ספק ספיקא בהלכות תולעים שראינו - שבר"ן פירוש פירות וירקות שנתבטלו מבע"י לבידוק מתולעים (כל שלם פוחזקו בתולעים) מעט ס"ס - שנה לא היה שם תולעים ואת"ל שפ"ו שם תולעים שנה נתרסקו וי"א מכלל בר"ה ונתבטלו - ושם הרי אם נתחיל משנה נתרסקו כבר לא שייך לומר את"ל לא נתרסקו שנה לא היה שם תולעים?

4' הש"ך שם אות ט"ו, וכפ"ל כתב נמי הרשב"א בתשובה... אי"ל דפכו'

הש"ך תירץ שאם הסברא ענתת לפתחיה באחד משני הספיקות נקרא ספק ספיקא אפילו אם אינו מתפסק.

אז דינים בגמ' דכל סוגי ספק ספיקא מלין בראשונים ובשו"ע ורמ"א כאן -

ראינו בסוגיא דביצה את המחלוקת בשיטת ב"ה שביצה שנלדפה ביו"ט איסורה - שערבה איסורה שום דין פכנה וע"ר יוסף ורב יצחק אסרו את הביצה בכלל איסור משקין שזבו או פירות פנשרים, והקשה פ"א מברייתא שאסרה על את הספק לפי רב יוסף ורב יצחק שפ"א עזרה דרבנן, ותירץ שחזרו בספק ערפה, ושוב הקשו מברייתא שאסרה את הביצה שפ"א ספק על ע"י תצורות -

5' ביצה דף ט' ע"ב, אי הכי אימנא סיפא... אפילו באולף לא בידי'

פ"א הקשה - בשלמא אם היינו לומדים שפסק הוא אם הוא בכלל עזרת פירות פנשרים או לא - הרי דבר יש לו מתירין ודא בגמ', אבל אם הוא ספק ערפה למה אינה בטלה? (ותירץ שהוא דבר שבמנין)

ופנה, לגבי ספק ערפה הקשו בראשונים למה אין לפתור מעט ספק ספיקא, ותירץ ר"י משום ספק אחד בגוף וספק אחד בתצורות, והרשב"א תירץ מפני שספק ערפה נאסר משום ספיקא דאורייתא ושוב אינו נותר ע"י תצורות - ופסק בשו"ע כר"י ורמ"א כרשב"א.

יש להקשות - בשלמא לפי הר"י (ובשו"ע) שאין כאן ס"ס משום ספק א' בגוף וספק א' בתצורות, גם לפי פ"א של פ"א שפ"א איסור הוא משום ספק פירות פנשרים אין כאן ז'ירוף ע"ס, אבל לפי הרשב"א שאסור משום ספיקא דאורייתא - הרי ספק פירות פנשרים הוא ספיקא דרבנן וזה שלם פותר היה משום דבר יש לו מתירין - ולמה לא פותר ע"י תצורות משום ספק ספיקא?

6' מרדכי סוף פרק שלשי עבודה זרה סי' תתנ"א, ורבינו שמחה הקשה... אפילו ס"ס'

המרדכי תירץ שבדבר יש לו מתירין גם הספק ספיקא איסור. וי"א שלפי הר"י אין לנו שום מקור לחידוש זה וגם דבר יש לו מתירין פותר ע"י ס"ס, אבל לפי הרשב"א דבר יש לו מתירין לא פותר בס"ס.

7' רמ"א שם סעיף ח', יש אומרים דדבר יש לו מתירין...'

הרמ"א לשיטתו פתח בדבר יש לו מתירין

8' הש"ך שם ס"ק נ"ז... דגם דשי"מ מותר'

המחבר לשיטתו מקדם בס"ס בדשי"מ, ולפי הש"ך המחבר שהקדם בסעיף ז' בס"ס ע"י תצורות דבר יש לו מתירין אם נאבד אחד מהם הוא ע"כ לשיטתו שאם אין פ"ס מותר כ"ש שאין תולין - וממילא יחזיר רמ"א.

ואי-כ- למדנו את דיני החזקות והריאותות למיניהם, את כדלי רובא דאיתיה ודליתיה קמן ופלכות קבוע דאורייתא ודרבנא, וגם למדנו את גרי הסוטים השונים של ספק ספיקא. מה שעדיין אנו בירור פוא איך דיין בש"ש רוב וחזקה פאנלדיס זב לזו ופואס מקילים בספק ספיקא אפילו במקום חזקה או רוב דל"ז רחמנא-

1' קידושין דל' פ' ע"א, דתמן תינק... עדיף

בסוגיא דרוב למדנו שרבי נאיר חייש למיאוסא וסובר שאפילו במקום רוב אם יש אפשרות לבדוק חייבים לבדוק מדאורייתא שאין פירוב כודאי, וחכמים סוברים שפירוב כודאי ומדרבנן בעלמא חייבים לבדוק כשפאיוס מילי. כאן בתניק שמחזיק בידו חתיכה מצויס, ספור - וא"כ בודאי נגע בה - ורוב תינקות משחקים באשפה ופס ספיקא, סובר רבי נאיר שאפשר לזרף את הפאיוס שפס ספורים לחזקה ספרה של הפאיוס ולכן דאזלנין בתר רובא - פרי דפי פחכמים (וכן ק"ל) רובא וחזקה רובא עדיף וא"כ יש ללמוד דאזלנין בתר רובא מסברא - ק"ל מחזקה-

2' תוס' חולין דל' י"א ע"ב ד"ה ע"ב דרבי נאיר... למיאוסא

משמעות פנא' בחולין פיא שאין פלכפ כר"מ - וא"כ ק"ל רובא וחזקה רובא עדיף.

ופנה, פנא' דא פביאפ שום מקור דא לדברי ר"מ ודא לדברי פחכמים - משמעות שפחחוקת פיא בסברא. דל זב פקש פתוס' בחולין - אחרי שפנא' פוכיחה דאזלנין בתר חזקה מנאעיס למא שוב חפשו מקור דל זב דאזלנין בתר רובא - פרי דפי פחכמים (וכן ק"ל) רובא וחזקה רובא עדיף וא"כ יש ללמוד דאזלנין בתר רובא מסברא - ק"ל מחזקה-

3' תוס' חולין דל' י"א ע"ב ד"ה ע"ב דרבי נאיר... רובא עדיף, ולמנא דמפרש רבינו חיים...

שיטת רבינו חיים שאין לרוב עדיפות על חזקה מסברא - שבלי מקור מנא לן שפאיוס כמאן דליתיה דנא - ודא שפנא' רלית לפוכיח דאזלנין בתר רובא דליתיה קמן מפרה אדומה שגפרת שלמה ואין אפשרות לבדוק אחר שחיסה ובכל זאת אנו סומכים על זב שרוב בפחות אינן סריפות - ורבינו חיים למד שא"ל דפי פחכמים הפשע בפרה פיא משום רוב - ואצ"פ משמתישם באפרה כדי לטפר את מ' שפוא בחזקה - פרי שרובא וחזקה רובא עדיף.

פרי ביארנו שפירוב עדיף מחזקה. דלבי ספק ספיקא דן בזב פריש"א בתשובה-

4' שו"ת פריש"א חלק א' סי' ת"א, ו... או דל' א', ותדע דק אזו... בדאחחזק אויסורא'

שיטת פריש"א שפס"ס פוא כרוב - ואולי עדיף מרוב - שפרי בס"ס כתובות סובר רבי יפושע שישו חז"ל מצלה ביוחסין שלמא לטמוך על רוב אחד בלבד כדי לפכשיך את פסוק וזריק, תרי רובי, ובכל זאת מודה שפסוק ספיקא כשר - וא"כ כמא שרובא וחזקה רובא עדיף כמא כן פסוק ספיקא מותר גם כנגד חזקה.

5' רמ"א סי' ק"י סוף סעיף ט', ואפילו פיה לו חזקה... ספק ספיקא'

פרימ"א פסק כמ"ש ברש"א - ע"ל שגבר גבו מחיים יש חשש שפצ"מ פשבור חדר לתוך פריאפ ואז פאז"ל ספרה, וס' דא ידוע אם נשבר מחיים או דאחר שחיסה יש לנן ס"ס - ספק מחיים ספק דאחר מיתה. ואת"ל דאחר מיתה שפא דא חדר לתוך פריאפ - מתירים את פאז"ל כנגד חזקה אויסור של.

ופנה, פריש"א שם פקשה על דברי עז"מ מפסוטיא בחולין שראינו דע"ל באנן חזקה שפבל בה ריאותא - שפאז"ל פביאפ בסכין אחרי שחיסה סובר רב פונא שכל מה שפחט בו אויסור - ואצ"פ שכתבו שם פתוס' יש שם ספיקות פרבה - משום שפפמפה בחזקת אויסור אומדת - פרי שפס"ס במקום חזקה אויסור דין דפחמיר -

6' פריש"א, ואם תשיבני... עולות'

פפורש בנא' פסוק שחט פרה פרבה בפמות סובר רב פונא שאפילו פריאשונה אויסור ואצ"פ יש למור שפאילו אם נפאס בזור בפמה לפני פשחיסה יתכן שזב קרה באחת פפפמות פאחרונת - ובכל זאת אויסור רב פונא. (דע"ל ראינו שלפי פש"ק אין זב ס"ס מפני שאינו יכול לפתפפק)

ופנה, בלשון פריש"א כאן חסר סיום פקושיא ושום תירוץ או דחיי"ה אינו מופיע -

7' דיני ס"ס דפשי"ק אמת כ"ז... עכ"ל, אמת כ"ט... עולות' אמת ד'

פש"ק אצן שאין לטמוך על תשובת פריש"א מפני פשיבוש בנסח, ופוא עז"מ פסק פסוק פסוק ספיקא פוא בנאז' לחזקה מנא כמאן ס"ס במצשה פשחיסה ופפמפה בחזקת איננה זבוחה - אזלנין לחומרא, אב"ד כשפס"ס פוא באנן שנה מצה של חזקה כמאן ס"ס של פרימ"א בטרפות כאשר יש דע"ל חזקה אינן זבוח - אזלנין לקולא.

8' פרי חזש כדלי ספק ספיקא אמת מ"ב

פפרי"ח פוסק כרש"א שפס"ס לקולא כנגד חזקה בכל ענן.

9' פ"ק שם אמת כ"ח... דשרי, ט"ז סוס"ק ט"ו, פאולת... ונקופ"כ שם... כ"ח'

שיטת פשי"ק שאפילו פס"ס שפוא מתנגד לחזקה מנא מותר אם יש שם אזו ספק, ואילו פשי"ז מחמיר אפילו בשלשה ספיקות כנגד חזקה.

ואי-כ- דפי פשי"ז כל שפס"ס סותר לחזקה אזלנין לחומרא אפילו אם יש שם שלשה ספיקות ויותר, דפי פשי"ק כשפס"ס פוא בנאז' לחזקה מנא אזלנין לחומרא אב"ד בשלשה ספיקות אזלנין לקולא, ודפי פפרי"ח גם בס"ס שפוא מנגד לחזקה עולה אזלנין לקולא.

⁴ ותדע לך עוד דהא ספק ספקא עדיין כרוב ואפשר דאלים התרו יותר מרוב דהא רבי יהושע לגבי יוחסין פסיל בחד רובא ומכשר ספק ספקא וכיון שכן כי היכי דאזלינן בתר רובא להתיר בכל איסורין שבתורה ואפילו בדאיתחזק איסור כגון חתיכת איסור שנתערב בשתים של התר הוא הדין בתרי ספיקי דשריא ואפי' בדאיתחז' איסורא.

---

⁶ ואל תשיבני מדרב הונא דאמר בפרק קמא דחולין בדק סכין ושחט בה ונמצאת פגומה הרי זו אסורה דאימר בעור נפגמה ואמרינן התם דעובדא הוה דשחט תריסר חיותא ונמצא סכין פגומה ואתא קמיה דרב יוסף ואסר ושיילין התם כמאן אילימא כרב הונא ואפילו בקמייתא. ומינה שמעינן דאע"ג דבקמייתא איכא ספק ספקא ספק בדקמייתא ספק בבתרייתא ואם תמצא לומר בקמייתא כרב הונא משום דאזיל לטעמיה דאמר בהמה בחייה באיסור עומדת עד שיודע לך ודאי שנשחטה ואפילו שבר בה עצמות.

הוא מביא את שם המצוות הנצטוו בה, וספק ספיקא שייך למצוה של ספק בלבד - דא יצ"ע ע"כ
פד"ת שפ"ב מותר להצטוו עינים ולאכול מכל הבא ליד אפילו אם רוב המצוות בצירוף הם כשרים. בכ"כ
זאת מצוה בראשונים מחלוקת צ"כ חייבים לדבר ולברר את המצוות במצב של ספק ספיקא -

1' רא"ש אבודו זרה פרק שני סי' ע"ב... דהפסוק דקפידא'

הראשונים מדייקים מהפסוק בכמה מקומות שמאכל כשר שנתבשל בכלי של אינו יהודי מותר ואינו חוששים
למאכלי פ"ה בני יונו מנאכלות אסורות ואסור את המאכל מפני שסתם כלים אינם בני יונו. ומסביר
הרא"ש שאין פסולת שאנו סומכים על זה שמסתמא לא בישל בכלי פ"ה - שזה סותר למצוות. אולם יש
כאן ספק ספיקא - שמא אין בכלי ב"י, ואפילו אם הוא ב"י יכול להיות ששתמש בו בדבר שפ"ה נתן ספק
לפ"ה במאכל הכשר שנתבשל בו אחר"כ. ומסקנת הרא"ש היא שאיפה יש ספק ספיקא לא פטרוהו
חז"ל לברר ע"י קפידא אם קבל המאכל ע"י אסור.

פ"ה שלפ"ה הרא"ש במקום ספק ספיקא אין חיוב להפסיק את צ"ח כדי לברר את המצוות.

2' חידושי הרשב"א דל' חודשין דל' ע"ב, ושמא יש לומר... נתן'

הרשב"א אצ"ן יש חיוב בדקיקה גם במקום ספק ספיקא. (הרשב"א מדבר על הבדיקה לענין אריפות של
ע"כ של שו"ת שנתב"א בינפ"ס ארי"ה - ופ"ה ארי"ה לא פחותה ממצוות קפידא!)

הפרק אלו אריפות מפורש עם נשבר ע"כ בכ"כ של ע"ה הפ"ה כשר. אבל אם נשמע ע"כ בכ"כ מפי"ה יש
חשש שק"ה הפ"ה חזר לריאה ופ"ה את הפ"ה ומחילא חייבים לדבוק את הריאה - והפ"ה ל"ה פ"ה
של"ה ל"ה ע"ה בדקיקה וכתב ע"כ הרשב"א בתשובה - במה דברים אמורים שאם נשבר ע"כ בכ"כ כשר
כשהפ"ה הוא חלק. אבל אם נשבר הפ"ה באופן שבו לא נמנע אוק"ה ארי"ה. פ"ה ב"י ל"ה מחיר גם
אם נשבר בכ"כ שבר חלק - כ"כ שהוא סמוך ל"ה.

3' ש"ע י"ד סי' נ"ג ע"ה ד' וש"ק ס"ק י"ב... פשוט'

אם נשבר ע"כ בכ"כ באופן שיש לחשוש לחיירה בריאה - דהיינו שבר ע"ה אוק"ה, אצ"ה של"ה ידוע אם נשבר
קודם שח"ה בכ"כ זאת ארי"ה אם אין פ"ה בפ"ה כדי שנגדוק אותה.

4' רמ"א פ"ה, וצ"ז ס"ק ח'... ארי"ה ס"ס, וש"ק ס"ק י"ב, ומו"ה פ"ה... דנכשיר'

הרמ"א הביא דעה שהתירה נשבר ספק ספיקא - שמא נשבר אחר שח"ה. ואפילו אם נשבר אחר שח"ה
שמא לא נקב את הריאה. אבל לא ר"ה לסמוך על זה בנש"ה בכ"כ (כשהריאה בפ"ה) שפ"ה אסור
מדינא דתמרא אלא בנשבר שבר חלק שפ"ה חומרא בעלמא - שפ"ה אין הפסוק ספיקא ס"ס אמור.
שפ"ה אם יש נקב בריאה כשהריאה נמצאת בפ"ה אלא שפ"ה לא בקיאים בבדיקה לא נקרא ספק
אלא, חוסר בקיאות.

ופנה. ל"ה מה שראינו ברא"ש שבמקום ס"ס אפילו כשיש אפשרות לברר את המצוות לא פטרוהו חז"ל
לדבוק - כ"כ שכן שאין לפסוק את הפסוק ספיקא מחמת חוסר בקיאות! ומש"ה של"ה ר"ה פ"ה ל"ה
ע"ה ש"ה פ"ה וחס"ה ל"ה ארי"ה שפ"ה ארי"ה פ"ה ארי"ה. אבל רמ"א ב"ה ספק ספיקא
כתוב אחרת -

5' רמ"א סי' ק"י סוף ע"ה ט', ואפילו היה לו חזקת איסור... אין לחוש'

כאן פסק הרמ"א כרא"ש שא"ל לדבוק אפילו אם הריאה בפ"ה ואפילו בנש"ה שפ"ה ארי"ה פ"ה.

6' צ"ז סי' נ"ג ס"ק ח', ובסימן ק"י... ולאוסור, וש"ק ס"ק ט"ו, נ"ה פשוט... פ"ה'

ארי"ה פ"ה פ"ה כ"ה פ"ה שבמקום ס"ס א"ל לברר את המצוות, אבל רמ"א פ"ה לברר את
המצוות - ואם חסר לו את הבקיאות לברר אנו אסורים - חו"ה מאיסור שפ"ה משום חומרא בעלמא (כאן
בנש"ה שבר חלק) או במקום הפ"ה מרובה ואפילו פ"ה ארי"ה פ"ה ארי"ה.

7' ש"ת נדע ביהודי מפורא קנא י"ד סי' נ"ט, דעז כ"כ דא קאמר... א"ל בדקיקה כ"כ'

ל"ה פ"ה ע"כ גם ל"ה הרשב"א א"ל לברר את המצוות אלא אם שייך לברר צ"ה פ"ה - זאת אחרת של"ה
'שאר ספק בכ"כ, אבל במקום ספק ספיקא אם אפשר לברר ספק אחד בלבד ל"ה לא פטרוהו
חז"ל לדבוק.

פתוס' כתובות קובצים של כל אפשרות פתירה מוצרפת לספק ספיקא-

8 תוס' כתובות ט' ע"א ד"פ ואי בעית אינא... חז' פוא'

למרות שבמציאות פיתוי ואונס פן שתי אפשריות נפרדות. אבל סבת פפיתר לבצל בשתי אפשריות פיא אותו ש אונס.

9 כעדי ס"ס דפש"ק אות י"א וי"ב

פש"ק חידש שפילו אום פמתיר פוא מאותו שם אבל אום ז' אחז מתיר מה שז' פאחר לוא פתיר נקרא ס"ס וזמן פס"ס בסתם כלים של פרא"ש נקרא ס"ס למרות שפפיתר בשני פזידים פוא נל"פ.

לסיום פלכות ספק ספיקא חשוב לראות את דברי פש"ק בסוף פצנן-

10 כעדי דיני ספק ספיקא בק"ר דפש"ק אות ל"ו

אין לנ לחדש ספק ספיקא אין לו תקדים בפוסקים.

² ושמה יש לומר דלא שרי' ספק ספקא אלא היכא
דלא אפשר לעמוד על בוריו של דבר אם הוא אסור אם לאו אבל
במקום שאפשר לעמוד על בוריו של דבר בודקין וכן הדין נותן

⁷ דעד כאן לא קאמר הרשב"א דהיכא דאפשר לזכר לא סמכין אס"ס אלא היכא
שיתזכר האיסור צבירור כמו צסרכא תלויה שאפשר לזדוק הריאה ואם תצנצן
הרי היא נקובה צודאי אזל היכא שיתזכר ספק אחד ועדיין נשאר הספק השני אף
שמשום ספק אחד אין להתיר מ"מ עתה שהוא ס"ס א"ל צדיקה כלל

6 ועוד כתב שאם נמצאת בכלי שהדיחיה אמרינן
כאן נמצאת כאן היתה כמו צמומין ולא אמרינן
שבאת מן התרנגולת וכן הורה הלכה למעשה

---

7 יב מעשה שמלגו תרנגול במים חמין ומצאו
אחר כך במים גרעין של חיטה ואסר ראב"ן (ח):
סי' ט) התרנגול דשמה היתה החיטה במים קודם
רתיחה והחמיצה (יא) [ד] ובלע התרנגול מן המים.

---

8 ואין להקשות אפילו ליכא אלא חד ספק צמעשה דראב"ן נחיר ונימא דכאן נמצאה כאן היתה כמו צמומין
(כטו"ס עה.) ויש לומר דצמומין ודאי כיון שנולדו זה מומין איכא למימר העמד הגוף על חזקתו שלא היו צו מומין וכאן נמצאו וכאן היו
ועוד דהוי ליה כמו המוציא מחצירו עליו הראיה (ב"ק לה.) שהוא צא להוציאה צלא כתובה ולומר שמקחו מקח טעות לפיכך צריך להביא ראיה
שהמומין נולדו זה כבר צבית אביה אבל כאן לענין איסור לא שייך המוציא מחצירו עליו הראיה והדבר עומד בספק ועוד דליכא למימר
כאן העמד התרנגולת על חזקתה שלא היה גרגיר דאדרבה דרך התרנגולים להמלא גם גרגרים צופק הלכך אינו יולא מידי ספק איסור
ולכך פסק ראב"ן להחמיר וללא כמ"ש רבינו ירוחם בחלק ה' (נ"ה מו.) בשם הרשב"א דאם נמצא גרגיר בכלי שהדיחיה דאמרינן כאן
נמצא כאן היה כמו צמומין ולא אמרינן שבאת מן התרנגולת וכן הורה הלכה למעשה (עי' שו"ת ח"א סי' קעו) ע"כ דלא קיי"ל
להסיר משום דכאן נמצא כאן היה וכו' היכא דליכא אלא חד ספיקא.

ספק איסור

חזקה

ככל נשאר בחזקת שלטא נשתנה עד שיתברר שחל בו שינוי

חזקת האשף: המחזיקים לא פשתנתה או פשתנתה בזמן הכי מאוחר האפשרי
חזקת הפלג: במקום שאין חזקת האשף הפלג נשארת כמות שפיתה עד שת
תרחי' עריותא: המחזיקי פנכחי מנעד לחזקת האשף בלירוף לחזקת הפלג מאשף אחר זבורים עד חזקת האשף
תירוף אי בתוס' חולין דוקא בהסיר ואתאי - רישותא פבאופ במשק פזין
תירוף ב: אפי' בריעותא פבאופ כאחת כל שאינונע באשף אחר ויש גם תל"י ודאית
תירוף ג: אפי' בריעותא פבאופ כאחת ופוא באשף אחר כל שאין פרבד לדדן לפקד
אין מחזיקין איסור ממקום אלמא אם פמקום פשני שיכי בו איסור, מחזיקין מזמן אלמא

רובא דעיתיה קמן

סומכיס שכל דבר הוא כמו שרז"ע לפיות עד שיתברר שהוא שונה

מיעוט שאינו מלוי: רבי מאיר - חייבים לדבוק מה"ת במקום שאפשר, חכמים (תוס') - אי"ל לדבוק
מיעוט פמלוי: רבי מאיר כ"ל, חכמים - חייבים לדבוק מדרבנן במקום שאפשר
כשפרוב מנעד לחזקה: ר"מ - סמוך מיעוטא לחזקה, חכמים (תוס') - מיעוטא כמאן דעיתיה ורובא אדף

רובא דאיתיה קמן

כל דפריש מרובא פריש אם פירש ממי"א (ע"י נכרי, קאן, חז"א - ע"י מ' שאינו נאמן)

כל קבוצה כמחלף על מחלף דמי - כשיש מקור ברור של איסור
כשלמא ננדע על פאיסור עד שפירש: ר"י - אזלינן בתר רובא, ראי"פ - כמחלף על מחלף דמי
קבוצה דרבנן: איסור שאינו מתבטל מדרבנן שנתערב דין כל פתערובת כמחלף על מחלף
נאבד אי' בדברים חשובים: פותרו פשאר שנים שנים (רמ"א) - אב"ל לא כולם בבית אחת
בדבר שיש לו מתירין: ר"י (שו"ע) - מותר, רשב"א (רמ"א) - איסור
פירשו מקלתן או כולן ממי"א: ר"ת - אזלינן בתר רובא, תוס' - איסור גזרה אלא קבוצה
(ובאשט"ז גם חתיכות שאינון ראויות לפתכבד אסורות)
לא ננדע על פאיסור עד שפירשו: אזלינן בתר רובא

ספק ספיקא

ספק אם יש בכלל ספק רמב"ם - ספיקא דרבנן, רשב"א - רוב ז' דדין לפקדו או שאינו בכלל ספק

ספק ספיקא בתערובת: ע"ז שנתערב ברוב פיתר ונפל אי' מפתערובת לרוב פיתר: מותר (תוס' - בזכ"ז)
איסור שפוא דבר חשוב שנתערב ברוב פיתר ונפל אי' לרוב פיתר: תוס' - מותר בזכ"ז,
רמב"ם (שו"ע) אסור (ש"ק - בדבר מאכל, רדב"ז - בכל דבר חשוב)
כ"ל ונפל אי' מפתערובת פשני' לרוב פיתר: מותר (רמ"א - בזכ"ז)
קבוצה דאורייתא שנתערב ברוב פיתר: ר"י (שו"ע) - מותר, רשב"א (רמ"א) - איסור
דבר שיש לו מתירין שנתערב ונפל לרוב פיתר: ר"י (שו"ע) - מותר, רשב"א (רמ"א) - איסור

ספק אחד באל וספק אי בתערובת: בספיקא דאורייתא איסור לכ"ע

בספק פמותר מה"ת ואיסור מדרבנן: ר"י (שו"ע) אסור, רשב"א (רמ"א) מותר

ספק ספיקא באל: כשאינו מתפק: ש"ק - איסור אכ"כ יש סבה לפתחיה מלך אחד

כשפסק פראשון נאסר מה"ת מספק קודם שנתפווה פספק פשני: ר"י - מותר,
רשב"א (רמ"א) - איסור
ס"ס במקום חזקת איסור: רשב"א (רמ"א) מותר, ש"ק וז"ז - אם אינו סותר לחזקה
של ספיקות כנעד חזקת איסור: ש"ק - מותר, ז"ז - איסור
ס"ס כשאפשר לברר: ראי"ש (רמ"א) בהפס"מ או באיסור שפוא מוס חומרא) - אי"ל לברר,
רשב"א (שו"ע), רמ"א באיסורים שפס מציקר פדין ואין פפסד מרובא)
נ"ב: אם אי"ל לברר את שני הפסקות אי"ל לברר אחד
ס"ס באיסור שיש לו מתירין: ר"י (שו"ע) - מותר, רשב"א (רמ"א) - איסור
ס"ס כש"ל אחד נפיר: דיעו כספק אחד